

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata Metams:
Amerikoje \$3.00
Pietų Amerikoje 3.50
Kanadoje 3.50

Pusai Metų:
Amerikoje \$1.50
Pietų Amerikoje 1.75
Kanadoje 1.75

Apskaičiuokite kainą, klauskite laišku.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:

KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States

**THE BEST ADVERTISING
MEDIUM**

Advertising Rates
on Application
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 22. Keleivio Telefonas: SO 8-3071 SO. BOSTON, BIRŽELIO-JUNE 1 D., 1949 M. Atskiro Numerio Kaina 7 centai 44 METAI

Sov. Rusija Atmetė Vokietijos Suvienijimo Planą

Višinskis "Vardan Demokratijos" Atmetė Vakarų Vals-
tybių Siūlymą — Rusai Įkurė Vokietijos Valdžią — Di-
džiųjų Derybos Neduos Europai Taikos, Bet Derybos Dėl
Prekybos Santykių Tęsiasi

"Keturių didžiųjų" dery-
bos Paryžiuje dėl Vokietijos
suvienijimo ir taikos sutar-
ties paruošimo su Vokietija,
nejudė iš vietos. Ameri-
ka, Anglija ir Prancūzija
pasilė aiškų planą suvienyti
visą Vokietiją, leisti vo-
kiečiams patiems išsirinkti
demokratišku būdu savo vy-
riausybę ir leisti visai Vo-
kietijai tvarkytis pagal
Bonn'os mieste priimtą fe-
deralinę konstituciją. Alian-
tai pasilaikytų sau teisę tik-
tai prižiūrėti, kad Vokietija
nesiginkluotų. Jokių repa-
racijų iš Vokietijos nebutų
reikalaujama.

Rusija šitą planą atmetė.
Sako jis nėra "demokratiš-
kas" ir praeitą sekmadienį
įkurė rytinė Vokietijoje bol-
ševikišką valdžią. Rusai ge-
riai, kad jie įkurė savo li-
tų valdžią visai Vokietijai.

Didžiųjų derybos šią sa-
vaitę dar tęsiasi. Spėja-
ma, kad rusai nori susitarti
dėl prekybos santykių at-
naujinimo tarp rytinės ir
vakarinės Vokietijos, nes
prekių mainai ir Rusijai
butų naudingi. Bet mažai
tėra vilties, kad rusai leis
Vokietijai susivienyti ir
tvarkytis demokratiškai.

KRUVINAS STREIKAS BOLIVIJOS KASYKLOJ

Iš Bolivijos praneša, kad
ten cinos kasyklose prie Pa-
tino darbininkai išėjo į
streiką. Valdžia pasiuntė
kariuomenę užimti kasyk-
las, bet darbininkai pasi-
priešino kariuomenei ir susi-
rėmė buvo užmušta apie
100 streikuojančių darbi-
ninkų ir 50 kareivių. Daug
žmonių yra sužeista. Užmu-
štųjų skaičiuje yra du ame-
rieikiai inžinieriai, kurie
dirbo kasyklų priežiūroje.
Streikieriai susirėmimų pra-
džioje paėmė "užstatus" ke-
lis kasyklų inžinierius ir
prižiūrėtojus ir, sako, kad
kurių tų užstatų buvo
nužudyti. Bolivijos cinos
kasyklos yra Andų kalnuo-
se apie Patino.

RUSIJA UŽDARĖ KON- SULATĄ SANCHAJUJE

Sovietų Rusija uždarė sa-
vo konsulatą Sanchajuje po-
to, kai tą miestą užėmė komu-
nistų armija. Sovietų
konsulato viršininkai paaiš-
kino, kad miestą užėmė ko-
munistai, kurių valdžios So-
vietų Rusija dar nepripaži-
sta, o todėl konsulas užda-
romas, kol paaiškės kokią
vyriausybę Kinijoje Rusija
pripažins.

Kinijos komunistai žy-
guoja pirmyn Rusijos re-
miami, bet dėl svieto akių
Rusija yra "neutrali". Kini-
jos kare ir net uždaro savo
konsulatą Sanchajuje dėl
komunistų pasirodymo tame
mieste...

Cechų Bolševikai Prieš Bažnyčią

Cechoslovakijoje bolševi-
kiška diktatura stiprina ko-
vą prieš katalikų bažnyčią
ir grąšina priversti katalikų
bažnyčios vadovus nusilenkti
bolševikiškai valdžiai. Bolševikai surado vieną ki-
tą parsišlavę katalikų eilė-
se ir nori suskaldyti bažny-
čią.

Katalikų bažnyčios galva
Cechoslovakijoje, arkivysku-
pas Josef Beran, tas pats
kurs palaimino bolševiką
Gottwaldą perimant jam
prezidento vietą, skelbia,
kad jis geriau mirs, negu
darys kokią nors kompromi-
są su policiniu režimu. Val-
džia reikalauja iš kunigų
ištikimybės priesaikos dik-
tūros režimui, o katalikų
vadai sako, kad jie, kaip ir
visi kiti piliečiai, turi tas
pačias pareigas ir turi turėti
konstitucijos jiems ga-
rantuotą sąžinės laisvę ir
jokių ekstra ištikimybės
priesaikų smurto režimui
neprivalo duoti.

Sanchajus Jau Ko- munistų Rankose

Didysis Azijos miestas
Sanchajus, su 6 milijonais
gyventojų, praeitą savaitę
pateko į komunistų armijų
rankas. Nacionalistų armi-
ja bandė iš miesto pabėgti,
bet 40,000 nacionalistų pa-
teko į nelaisvę, o kitus ka-
reivius komunistai vis dar
tebegauda. Labai daug
amunicijos ir karo medžia-
gų nacionalistai sunaikino
bėgdami.

Komunistai jau įkurė "iš-
laisvintame" Sanchajuje sa-
vo valdžią ir pirmiausiai už-
darė visus laikraščius, o nau-
jus laikraščius leis spausdin-
ti tiksliai su ypatingu savo
leidimu.

"ATLEIDO" 137 KATALI- KŲ KUNIGUS

Rumunijos vyriausybė "at-
leido iš pareigų" 137 katali-
kų kunigus, kurių skaičiuje
yra du vyskupai. Valdžia
sako, kad tie kunigai esą
"imperialistų agentai" ir to-
dėl negali katalikų bažny-
čiose žmonių mokyti. Katali-
kų Rumunijoje nėra labai
daug, bet komunistų vald-
žia nori ir tuos pačius at-
pratinti nuo bažnyčios.

NEDARBAS ITALIJOS SKURDO PRIEŽASTIS

Italijos ministerių pirmi-
ninkas de Gasperi sako, kad
skurdas Italijoje yra todėl
toks didelis, kad daug žmo-
nių Italijoje yra be darbo, o
darbų trūksta todėl, kad Ita-
lijoje gimsta daug žmonių ir
gyventojų skaičius nuolat
didėja. Išvažiuoti į kitus
kraštus italų žmonių pertek-
lius negali, o krašto viduje
sunku yra parūpinti visiems
darbą.

LILIENTHAL AIŠKINASI SU SAVO KRITIKAIS

Atominės Energijos Komisijos pirmininkas David Lilienthal (sėdi dešinėje) vie-
name kongreso komisijos posėdyje aiškinasi dėl jam padarytų užmetimų dėl
apsileidimo ir netvarkingumo A. E. Komisijos darbe. David Lilienthal sako,
jis sutinka, kad kongreso komisija padarytų nuodugnį tyrinėjimą jo veiklos ir
išaiškintų visus trūkumus, bet jis protestuoja prieš leidimą paskatinti ir dėl mē-
tymosi nepamatuotais kaltinimais. Paveiksle matyti bendroji kongreso atomi-
nės komisija ir prieš D. Lilienthal, kitojo stalo pusėje, sėdi senatorius B. Hicken-
hooper, kurs smarkiausiai kritikuoja D. Lilienthal veiklą.

Berlyno Stryktarių Streikas Tęsiasi

Praeitą savaitę amerikie-
čių ir anglų kariška polici-
ja išvaikė iš Berlyno gatvė-
karių ir požeminio gelžke-
lio stočių bolševikų policiją
ir kovos tarp komunistų ir
streikininkų pasibaigė. Bet
12,000 darbininkų dar tęsia
streiką ir žada streikuoti,
kol rusų valdoma stryktarių
ir požeminį gelžkelių kom-
panija sutiks jiems mokėti
algas vakarinėmis markė-
mis. Streikininkai atsisako
iškrauti vagonus Berlyno
stotyse, todėl visoks prekių
gabenimas į Berlyną gelžke-
liais sustojė ir miestas yra
aprupinamas orlaiviais, kaip
ir laike blokados.

Vakarų valstybių atsto-
vai sako, kad jie nesikiš į
Berlyno darbininkų streiką,
bet tikisi, kad derybos bus
atnaujintos ir rusai sutiks
darbininkams mokėti algas
vakarinėmis markėmis.

GALIMA SUTAUPYTI 5 BILIONUS

Mūsų šalies vyriausybė
galėtų atleisti 10 nuosimčių
civilių valdininkų ir visvien
atlikti savo darbą, jei val-
džios aparatas būtų pertvar-
kytas ir geriau organizuo-
tas. Šitaip sako buvęs pre-
zidentas Hoover, kuris su vi-
sa eiles bendradarbių ilgai
tyrinėjo, kaip pagerinti val-
džios aparato darbą. Hoo-
verio komisija išdirbo pla-
ną ir pasiuntė jį presiden-
tui. Prezidentas tą planą
perdavė kongresui, bet kon-
grese svarstymas to plano
dar nepajudėjo iš vietos. H.
Hoover dabar ir sako, kad
kongresas gali padaryti
daug sutaupų valstybės biu-
džete, jei jis pagerins val-
džios aparato darbą.

EISLERIS JAU PRAHOJE

Pabėgęs iš Amerikos vo-
kiečių komunistų ryšys Ger-
hard Eisler, iš Anglijos jau
išvyko į aną pusę geležinės
uždangos. Jis atskrido į
Prahą ir iš ten keliaus į ry-
tinę Vokietiją, kur rusai jį
paskyrė į rytinės Vokietijos
tarybą.

Vokiečių "Liaudies Kongresas" Posė- džiauja

Sovietų įsakymu išrinktas
rytinės Vokietijos "liaudies
kongresas" su dviem tūk-
stančiais bolševikų narių, su-
sirinko Berlyne ir pradėjo
posėdžiauti. Tas kongresas
imasi įkurti rytinės Vokiet-
jos respubliką pagal "liau-
dies demokratijų" pavyzdį.

Nelaimėje Žuvo J. A. V. Išdininkas

W. A. Julian, prezidento
Roosevelto paskirtas Jung-
tinių Amerikos Valstybių
išdininkas, praeitą sekma-
dienį žuvo automobilio ne-
laimėje Bethesda, Md. W.
A. Julian, kurio parašas yra
ant visų Amerikos popieri-
nių pinigų, žuvo sulaukęs
78 metų amžiaus. Jis buvo
kilęs iš Kentucky valstijos,
kur jo tėvai turėjo farmą.
Jaunose dienose jis dirbo
banke, paskui buvo avaly-
nės pardavėjas, vėliau šiū-
šapės savininkas. Visą savo
amžių jis buvo veiklus de-
mokratas.

TITO SAKO, RUSAI RUO- SĖ PERVERSMĄ

Jugoslavijos komunistų
organas "Borba" rašo, kad
Sovietų Rusija bandė pada-
ryti Jugoslavijoje perversmą
prieš maršalą Tito ir tuo
tikslu bandė suorganizuoti
Jugoslavijos karininkų "kli-
ką". Kada Tito susipyko su
Rusija, Maskvoje karo mo-
kyklose buvo nemažai jugo-
slavių karininkų. Rusai ban-
dė tuos karininkus padaryti
savo agentais ir jų pagal-
bą nuversti Jugoslavijos
diktatorių. Tas jiems nepa-
vyko, sako "Borba".

Prasideda Alger Hiss Byla

Alger Hiss, buvęs aukštasis
Valstybės departamento pa-
reigūnas ir vienas iš "Jaltos
sutarties" įkvepėjų, patrau-
ktas į teismą už melagingą
priesaiką. Jis sakėsi nepa-
sijįs Whittaker Chambers
ir jam nedavęs jokių slapty
dokumentų iš Valstybės de-
partamento.

Whittaker Chambers bu-
vo komunistų agentas ir
gautus slaptus dokumentus
iš Valstybės departamento
perdavinėjo Rusijos agen-
tams. Dalį tų dokumentų jis
pasilaikė pas save ir tuose
dokumentuose yra Alger
Hiss ranka padaryti prierai-
šai ir paaiškinimai. A. Hiss
byla prasideda ši antradi-
nį.

Alger Hiss byla bus labai
svarbi, nes ji parodys, ar
Valstybės departamente ko-
munistai tikrai turėjo susu-
kę sau šnipų lizdą ir išdavi-
nėjo Amerikos paslaptis
Maskvai.

BOSTONO LIETUVIŲ RA- DIO NAUJOJ STOTYJ

Lietuvių Radio korporaci-
jos lietuviška programa, ku-
ri iki šiolie buvo perduoda-
ma sekmadieniais iš Bostono
WORL stoties, persikėlė į
naują, daug galingesnę
WBMS stotį, kuri dirba
1090 kilociklų vilnimis. Lie-
tuviškos programos iš Bos-
tono bus perduodamos to-
mis pačiomis valandomis,
nuo 9:30 iki 10:30 ryto
kiekvieną sekmadienį.

PER ŠVENTES ŽUVO 400 ŽMONIŲ

Praejęs savaitgalis Ameri-
kos keliuose buvo labai kru-
vinas. Automobilų ir kito-
kiose nelaimėse nuo šešta-
dienio iki antradienio anks-
tybo ryto žuvo beveik 400
žmonių. 247 žmonės žuvo
automobilių nelaimėse, 84
žmonės nuskendo besima-
dydami, o 68 žmonės žuvo
kitokiose nelaimėse. Naujo-
sios Anglijos keliuose žuvo
10 žmonių, o 26 buvo su-
žeisti.

Prezidentas Kviečia Senatą Priimti Atlanto Paktą

Siulo Duoti Ginklų Pagalbą Europai — Reikia Pagreitinti
Atlanto Sąjungos Įkurimą — Prezidentas Tariausi su Kon-
greso Vadais Dėl Skyrimo Europai Ginkluoti \$1,450,000

Gauja Nulinčiavo Areštuotą Negrą

Irvington, Ga., mieste bu-
vo areštuotas 28 metų neg-
ras Claip Hill už pasiprieši-
nimą šerifui ir už paleidimą
šuvio į šerifą. Kaip tik neg-
ras buvo uždarytas į kalėj-
mą, gauja baltųjų žmonių
atėjo, paėmė jį iš kalėjimo
ir nugabeno prie vietos, va-
dinamos Sandy Creek, ir
ten jį nužudė. Kada gauja
atėjo paimti negro iš kalėj-
mo, šerifo nebuvo, jis buvo
išėjęs ieškoti savo revolve-
rio, kurį minėtasis negras
iš jo anksčiau buvo atėmęs.

Tyrinės Aviacijos ir Laivyno Gincą

Kongresas rengiasi tyri-
nėti jau senai einantį ginčą
tarp karo laivyno ir karo
aviacijos dėl naujų karo lai-
vų statymo ir dėl didžiųjų
orlaivių pajėgumo pasiėkti
priešo kraštą be karo laivų
pagalbos. Kongrese iškilo
reikalavimas, kad karo ma-
nevruose, "karo metų są-
lygose", būtų išbandyti didie-
ji orlaiviai ir karo laivai.

Karo laivyno viršininkai
sako, kad jie sutinka tokį
bandymą daryti, o po ban-
dymų kongresas galės leng-
viau išspręsti, kuriai ginklų
rušiai duoti daugiau pinigų.

CIVILIO KARO VETERA- NAI NYKSTA

Amerikoje dar yra gal 68
žmonės, kurie dalyvavo A-
merikos pilietiniame kare
1861-1865 metais. "Life"
magazinas surankiojo žinias
apie 30 Unijos kareivių ir
apie 38 Konfederacijos ka-
reivius, kurie kovėsi kruvi-
najame Amerikos pilietinia-
me kare. Šiais metais Uni-
jos armijų veteranai, kurie
turi 26 organizuotus narius,
daro paskutinį savo suva-
žiavimą. Jie visi turi dau-
giau, kaip 100 metų am-
žiaus. Pilietinis karas pasi-
baigė prieš 84 metus.

AUTOMOBILISTAI SU- MOKEJO \$1,300,000,000 TAKSŲ.

Amerikos automobilių sa-
vininkai sumokėjo valsti-
joms taksų nuo gazolino per
1948 metus vieną bilioną ir
300 milijonų dolerių. Tokį
skaičių praneša taksų admi-
nistratorių draugija iš Chi-
cagos.

POLICIJA SUĖMĖ ANTA- NĄ PIRATUNĄ

Newsport News, Va., po-
licija suėmė jurininką An-
thony Piratuną iš Nashua,
N. H. Jis kaltinamas tuo,
kad peiliu nuduodė vieną 69
metų jurininką William Co-
le iš Bostono. Sako, A. Pira-
tunas nuduodęs bostonietį ju-
roje, gegužės 19 d. laivui
"P. P. Sprague" plaukiant
per Atlanto vandenyną.

Prezidentas Trumanas ši
antradienį kreipėsi į senatą,
kad jis greičiau patvirtintų
Šiaurės Atlanto Gynimosi
Sąjungą. Kitos valstybės,
prisidėjusios prie tos Sąjun-
gos, jau patvirtino Atlanto
Paktą, bet kol J. A. Valsty-
bės sutarties neratifikavo,
tol ta Sąjunga tebėra tikrai
popierėje, o ne gyvenime.

Prezidentas pasitarime su
kongreso vadais iškėlė buti-
ną reikalą ne tik Atlanto
Paktą ratifikuoti, bet ir pa-
skirti pinigų Europos vals-
tyvių ginklavimui, nes At-
lanto Paktas ir Europos
ginklavimas eina kartu. Eu-
ropos valstybių ginklavimui
reikia per pirmuosius metus
išleisti vieną bilioną ir 450
milijonų dolerių. Kongrese
kai kurie įtakingi politikie-
riai nori tą klausimą atidėti
vėlesniam laikui, arba ir iš-
viso "taupyti pinigus".

Demokratų partijos vadai,
po pasitarimo su presiden-
tu, bandys pagreitinti At-
lanto Pakto ratifikavimą ir
stengsis praversti kongrese
pinigų skyrimą Europai
ginkluoti. Vyriausybė sako,
jūs greičiau Europa bus pa-
sirušusi gintis, juo daugiau
šansų yra išsaugoti taika ir
juo mažiau pagundos bus
Rusijai pradėti karą.

FORDO STREIKAS JAU PASIBAIGĖ

106 tūkstančiai Fordo
darbininkų įvairiose dirbtu-
vėse grįžta prie darbo.
Streikas Fordo dirbtuvėse
Detroito pasibaigė susitari-
mu, kad skubos klausimą iš-
spręs unijos ir kompanijos
sutartas bešališkas trečiųjų
teismas.

FILIPINUOSE DAR VEI- KIA SUKILĖLIAI

Iš Filipinų respublikos
praneša, kad ten paskutiniu
laiku sustiprėjo Hukbala-
hap (komunistų vadovauja-
mų) veikimas. Ypatingai jie
veikia Luzon provincijoje.
Praeitą savaitę sukilėliai
užmušė 34 žmones per įvai-
rius užpuolimus. Hukbala-
hap judėjimas atsirado ka-
ro metais, kada į Filipinus
amerikiečiai orlaiviais gabe-
no daug ginklų ir dalijo vi-
siems norintiems kariauti
prieš japonus. Komunistai
dabar tuos ginklus panaudo-
ja terorizmui prieš Filipi-
nų vyriausybę.

KAS PASISAVINO LIDI- CE PINIGUS?

Cechoslovakijos bolševi-
kų valdžia skelbia, kad A-
merikoje buvo surinkta 5
milijonai dolerių nacių su-
griautam Lidice miesteliui
atstatyti. Bet sako, nė vie-
nas doleris iš tų pinigų ne-
buvo sunaudotas Lidice at-
statymui. Sako, kad tuos pi-
nigus pasidalijo kolekoriai
ir administratoriai. Rinkė-
jai gavę 30 nuosimčių, o ad-
ministratoriai 70 nuosimčių.

APŽVALGA

PAMOKSLAS APIE TOLERANCIJĄ

Kuniginė "Amerika" teigia socialistų akėjimą ir imasi aiškinti savo skaitytojams, kad socialistai esą prieš toleranciją. Pradžioje "A" paaiškina, kas yra tolerancija ir sako:

"Tolerancija reiškia kito asmens nuomonės ir jo įsitikinimo pagerbimą. Toks pagerbimas, žinoma, nereikia pritarimo. Tolerancija priepriešinga laisvę kiekvienam galvoti kaip jam patinka. Tolerancija leidžia kritikuoti kito asmens ar organizacijos pažiūras, bet ji reikalauja, kad tai būtų daroma nuosaikiai ir be užgailojimų ir žmogaus pažeminimo. Tolerancija priprastina kito, bet ji smerkia jėgą, kaip kovos priemonę. Ypač tai taikytina, kur liečiamas įsėjos ir žmogaus įsitikinimai.

"Priešingas tolerancijai dalykas yra prievartos naudojimas idėjų ir nusistatymų srityje, žodžio ir sąžinės vartojimas viešose visuomenės reikaluose. Tam pavyzdžių netenka ieškoti toli. Prisimintik diktaturas. Nežiūrint, kokios spalvos būtų diktatura, ji reikalauja be atodairos klauasyti diktatoriaus valios ir įsakymų ir jėga naikina tą žmogų, kuris išdrįsta pasipriešinti arba yra įtariamas, kad jis gali pasipriešinti."

Su tuo tolerancijos apibūdinimu galima pilnai sutikti. Galima sutikti ir su tuo, kad diktatura, "nežiūrint kokios spalvos būtų diktatura" yra priešinga tolerancijai. Vadinasi ir franklinė diktatura Ispanijoje yra priešinga tolerancijai ir tą įrodė kasdien savo kova prieš protestonus, prieš liberalus, prieš socialistus ir prieš bet kokią laisvesnę mintį!

Kodėl "Amerika" ta proga nepasakė, kad katalikų bažnyčia per savo vyskopus, kardinolus ir klebonus, pilniausiai pritaria franklinė diktaturai Ispanijoje ir laimina tos diktūros netolerantiškumą?

Galima mūsų laikais nurodyti ir daugiau diktatūrų (pavyzdžiui, Dominikonų respublikoj), kur žiauriausia diktatura broliškai sugyvena su katalikų bažnyčia. Apie tokius faktus "Amerika" nekalba, jie jai nėra malonūs. O dėl praeties, kada katalikų bažnyčia, kaip, beje, ir kitos krikščioniškos bažnyčios, visokių "eretikų" naikino be pasigailėjimo. "A." labai kukliai sako:

"Kitados religijos priešai labai aštriai priklašiojo tikintiesiems, ypač Katalikų Bažnyčiai, inkvizicija, tai yra bėdima mirties bausmė už klaidą. Bažnyčios priešai priskaito apie tris tūkstančius žmonių, kuriuos per kelis šimtus metų sunaikino inkvizicija. Iš tikrųjų, tenka apgailėti, kad kai kuriuos kraštus buvo vartojamos tokios priemonės. Betgi prancūzų revoliucijos metu, kai valdžia pateko į bedievių rankas, teroras, daugumoje nukreiptas prieš tikintuosius, nuėmė per milijoną galvų! Apie bedieviško komunizmo nužudytus keliasdešimt milijonų žmonių jau baisu ir kalbėti!"

Vadinasi, inkvizicija paskerdė "apie tris tūkstančius", o vien per prancūzų revoliuciją "bedieviai" nuėmė tikintiesiems "per milijoną galvų". Nors tos revoliucijos laikais socialistų visai dar nebuvo, bet "A." kaltina socialistus!

Taip atpasakojant istoriją galima viską išprodyti. Inkvizicija, jei ji, iš tikrųjų, tik 3.000 žmonių tebutų paskerdusi, nėra viskas. Krikščionybė, nuo pat savo pradžios, nepripažino tolerancijos. Ji ir išaugo, išsiplėtė didele dalim dėka netolerancijai. Krikščionybė, ypač pirmaisiais šimtmečiais, plėtėsi ne tiek pamokslais, stebuklais, apaštalavimu, kiek netolerantišku karingumu. Panašiai plėtėsi ir mohametonių tikėjimas. Karingas apaštalavimas, su ginklu ir įtikinimu (propaganda) yra lygiai būdingas Mahometo pasekėjams, kaip ir krikščionims. Mūsų laikais bolševizmas yra paveldėtojas senesnių laikų krikščionių ir mahometonų netolerantiškumo. Bolševizmas šiandien serga ta pačia karingo apaštalavimo liga, kuria senais laikais sirgo krikščionys ir mahometonai.

Kova už toleranciją, už žmogaus sąžinės laisvę, praetėje buvo kova prieš bažnyčios netoleranciją. Tik per atkaklią visokių "eretikų" ir "bedievių" kovą šiandien pasaulyje turime kai kur sąžinės laisvę. Tą laisvę žmonės turėjo plėsti išplėsti iš bažnyčios.

Bet katalikiška "Amerika" išsigudrina ir žmonių kova už sąžinės laisvę perstatyti, kaip vadinamą "bedievių" netolerancija! Pavyzdžiui, Prancūzijoje šio šimtmečio pradžioje ėjo kova už valstybės "susvietinimą" (laicizaciją), arba, kitaip tariant, už atskyrimą bažnyčios nuo valstybės (kaip tai yra J. A. Valstybės nuo pat jų susikurimo). Tai kovai Prancūzijoje vadovavo liberalai, bedieviai, protestantai, bet ne socialistai. Bet "Amerika" ir bažnyčios atskyrimą nuo valstybės Prancūzijoje įrašo į "socialistų" netoleranciją!

"Amerika" ima ir kitą "pavyzdį", Meksiką, kur skurdžiai valstiečiai turėjo per prievartą išplėsti iš žemvaldiškos bažnyčios žemę, ir sako, kad tai "socialistai" būvę kalti dėl valstiečių kovos už žemę ir tuo įrodė savo netoleranciją! Vadinasi, įrodė.

Sąžinės, arba įsitikinimų laisvė yra vienas iš brandžiausių žmogijos kultūros laimėjimų. Diktatūrose tas mūsų kultūros laimėjimas yra panaikintas ir todėl kova už įsitikinimų laisvę yra kova prieš diktatūras, prieš VISOKIAS diktatūras. Čia tai ir yra vienas ryškiausių skirtumų tarp bolševikų ir demokratinio socializmo.

Socialistai pripažįsta žmonių įsitikinimų laisvę. Tas dėsniis socialistų tarpe yra ne tik skelbiamas, bet ir praktikuojamas. Visose socialistinėse partijose yra daugybė tikintųjų žmonių, ir niekas jų dėl jų pažiūrų, neskaito "blogais" socialistais.

VYRAI, ATSARGIAI SU KRITIKA

Mrs. Sam Fowler, 39 metų šeimininkė, Denver, Colo. mieste atėjo į policiją ir pasisakė paleidusi į savo vyrą, Sam Fowler, penkis švius iš revolverio už tai, kad jis kritikavo jos pagamintą valgi. Vyras buvo gana sunėmė sužeistas, bet daktarai sako, kad jis pagys. Bet ar jis pagijs bekritikuos savo žmonos pagamintus valgius, tai jau kitas klausimas.

KARO LAIVYNO SEKRETORIUS IMA PRIESAİKĄ

Naujas karo laivyno sekretorius, Francis P. Matthews, kelia ranką priimdamas priesaiką. Priesaiką iš jo priima teisėjas Edward A. Tamm. Iš kairės stovi Mrs. F. Matthews, o krašto gynimo sekretorius, Louis Johnson, stovi tarp teisėjo ir naujo sekretoriaus.

Tautininkų Menas

Gegužės 21-22 dd. New York'e įvyko lietuvių tautininkų, ar smetonininkų suvažiavimas, kuris buvo neva "steigiamasis". Mat, tautininkai bando patys sau surasti naują pavadinimą, kurs nebūtų taip negražiai nudevėtas, kaip yra nudevėtas tautininkų partijos vardas.

Vardo mainymas, žinoma, visai nepakeičia tautininkų prigimties ir jų politinio "veido". Jie, kaip jau buvo, taip ir lieka demokratinės Lietuvos priešai. Lietuvoje tautininkų partija buvo "valdančiosios partijos" pozicijoje. Tą vietą Lietuvos tautininkai ne patys sau buvo iškovoję ir ne Lietuvos visuomenė juos buvo pastatiusi į pirmą vietą, bet tokia vieta tautininkams suteikė karščią diktatūrą, kuri viešpatavo Lietuvoje nuo 1926 m. gruodžio perversmo iki - jai pakeitė rusiška diktatūra.

1926 metais tautininkų partija Lietuvoje buvo visai nežymi politinė grupelė, kuri jungė nacionalistines ir inteligentijos dalį ir dvarininkų ambicijomis užsikrėtusius simtamargius. Lietuvos visuomenėje tai buvo nežymi politinė jėga.

Po karšči perversmo tai mažutėlė politinė partija karininkai pasulė užimti pirmąją vietą valstybėje. Tautininkų partijos vadas Smetona buvo pastatytas į Lietuvos prezidento vietą ir pakrikštytas "tautos vadu". Tautininkų partija gavo privilegiją parupinti valstybės valdininkus, snipus, žurnalistus ir visokiąsias vadovus "atsakomingsiems pareigoms". Mainais tautininkai turėjo duoti viešpataujantį diktatūrą ir savo vadui "visuomenės pritarimą" ir aklą ištikimybę. Kaip politinė organizacija tautininkų partija po 1926 metų perversmo mirė ir virto paprasta valstybės peniukšliu organizacija. Tiesa, ji išpurpo, pritraukė į savo eiles visokių karjeristų, parsidavėlių, kailiamaičių ir prisiplakėlių. Bet politinis vadovavimas kraštui visgi nebuvo išimtinai tautininkų partijos atsakomybė, bet daugiau karininkų kliuokį, kuri susisuko sau gužtą apie tautininkų vadą Smetoną ir jo "dvarą". Tautininkų suvažiavimai Lietuvoje amžinai išreikšdavo "pritarimą" savo vadui ir priimdavo iš jo nurodymus, kaip kalbėti ir kokią politiką atstovauti.

Kai kurie ambicingesni tautininkai bodėjosi šitokia role Lietuvoje ir ieškojo aiš-

kesnės fašistinės ideologijos. Jie, ypač apie 1931-33 metus, bandė susifašistinti, ilieji tautininkų partija musolinišką ideologiją ir kovingumą. Bet iš to niekas neišėjo, nes ta partija išaugo, kaipp činauninkų ir pataikunų organizacija, todėl fašistiskai persidirbti ji nepajėgė.

Amerikoje lietuvių tautininkų "srovė" atsirado dėka medaliams, pensijoms ir papirkinėjimams. Visa tautininkų grupė čia atsirado iš persimetėlių. Į ją įstraukė vienas kitas ambicingas "veikėjas" ir buvėlis politiniai nenusistovėjęs, nors kartais ir piniginių biznių. "Smetonos ideologijos" žmonių čia visai nebuvo, nes niekas čia nežinojo ir dabar nežino, kas yra ta "Smetonos ideologija". Bet buvo Smetonos režimo pritarėjų už įvairios rusiš senvicius.

Karas ir Lietuvos valstybės galas sujaukė viską. To pasekmėje pakryko ir tautininkai, kaip Grigo bitės. Vieni iš jų, pasivadinę "aktivistais", buvo aktingi nacių bendradarbiai: kiti dėjos į rezistencijos kovą prieš nacius. Dalis jų politiškai "persiorientavo" ir jau sakosi stovį už Lietuvos liaudies teisę išsirikti sau tokia valdžią, kokios ji nori. Bet toks politinis persikrikštijimas nėra daug vertas, nes jis padarytas tremtyje, kur niekas negali to persikrikštijimo patikrinti. Kai buvę Smetonos režimo žmonės pripažįsta liaudžiai teisę išsirikti vyriausybę, tai skamba neįtikinamai, nes tie patys žmonės, tar naudami diktatūrai, tą liaudies teisę kojomis mindžiojo.

Ir tai, tokį "politinių garų pakeitimą" padarė tik

dalis tautininkų. Kiti jų ir šiandien tebėra "aktivistais", linke į kieto režimo fašizmą ir keliaklupščiaimą prieš bet koki vadą. Kiti dedasi kulturingesniais ir bent Amerikoje, žada "buti ištikimi A. J. V. santvarkai ir įstatymams". Matote, kaip sukurto, čia net perversmo nežada ruošti!

New York'e gegužės 21-22 dd. posėdžiavo buvusios Lietuvoje tautininkų partijos skeveldros ir buvusios Amerikoje Smetonos režimo pritarėjų likučiai. Jie buvo suvažiavę aptarti, kaip vadintis ir kaip kalbėti, kad pro jų žodžius ir šnektas per daug nekysotų Smetonos "dvaro" parazitizmas ir 13 metų išpažintas "vado principas".

New York'o suvažiavimas, dėl aukščiau paminėtų sumetimų, buvo vedamas tokioje dvasioje:

Vardan lietuvių vienybės, š... apie praetį!

Kad biznis geriau sektųsi, sujunkime meną su politika, suvažiavimą su paroda, gražius daiktus su negražia praetim!

Irašykime į "principus", kad esame ištikimi Amerikos demokratinei tvarkai, o dėl Lietuvos pasisakykime, kad Lietuvos tvarka "priklauso spresti patiems Lietuvos gyventojams".

Kad niekas akių nebadytų, pasisakykime, kad nesame "nei tešins nei dalis Lietuvoje gyvavusių ar ateityje dar susikursiančių politinių organizacijų". Vadinasi, mes ne tautininkai, bet meniškas jovalėlis su paroda ir kitokiais "pamarginimais". Tikras pavasarinis piknikas, prašom visi!

Tautininkų meniškame suvažiavime dalyvavo 85 "atstovai", įskaitant ir keletą atėjusių pasižiūrėti socialistų, sandariečių, ir kitokių žmonių. Delegatais buvo tie visi, kurie atėjo.

SODIETIS IR GYVATĖ

Smetonininkai Amerikoje įsteigė naują organizaciją, lietuvių tautinę sąjungą. Iš laikraščių

I trobą kartą įšliaužė gyvatė
Ir sako: "Imkime, žmogau, bičiuliškai gyventi.
Dabar gali manęs jau nebevegti!
Kad aš visai kitokia, kas gi to nematė?!

Senoji oda man pavasari nūėjo,
Nauja štai užsidėjo".

Bet gyvate sodietis nepasitikėjo;
Beveizdint užsimoję su basliu
Ir tarė jai: "Nors tu ir naują odą jau turi,
Tačiau širdis tavoji — vis biauuri".
Ir tą kaimynę vienu nudobė smugiu.

Jei tik pasitikėjimas tavim jau gavo žuti,
Nors kaukė kažiką mainys,
Tuo savo vardo nebepataisysi,
Ir tau, kaip tai gyvatei, su basliu gal kliuti.

Jonas Krilovas

Kas Savaitė

Eisleris Laisvas!

Anglijos teismas tarė savo žodį ir nutarė NEISDUOTI Gerhardą Eislerį Amerikai. G. Eisler paleidžiamas į laisvę, kaip politinis pabėgėlis. Jo nusizengimas Amerikoje, pagal anglų manymą, nebūtų priesaikos laužymas Anglijoje.

Prieglaudos teisė nėra kelias į vieną galą. Jei reikalaujame prieglaudos teisės demokratijos kovotojams, pabėgėliams nuo bolševizmo ar fašizmo tironijos, tai tenka pripažinti tą teisę ir priešininkams. Nors kam ir nemalonu, bet taip turi būti.

Jei G. Eisleris buvo toks pavojingas žmogus, kaip apie jį rašo, tai reikėjo jį geriau daboti, reikėjo jį į laisvę nepaleisti. Bet, jei jis ištruko, tai jau jo "giliukis", o Varšuvos lėlėms, už Eislerius duotą pagalbą pabėgant, galima surasti kitokių vaistų, kad ateityje jie nebeatikintų Maskvai tokių neleistinų patarnavimų.

Gengsteriai Unijose

Praeitą savaitę nežinomas žmogžudys darė pasikėsinimą prieš Automobilių darbininkų unijos veikėją Victorą Reutherį, unijos pirmininko Walterio Reutherio brolių. Victor Reuther buvo sunkiai sužeistas į veidą ir, daktarų manymu, gali netekti vienos akies.

Pernai metais, balandžio 20 d., buvo daromas pasikėsinimas prieš Walter Reuther, unijos pirmininką. Ir vienas ir kitas pasikėsinimai yra šlykštus terorizmas ar gengsterizmas. W. Reuther teisingai sako, kad tam tikri gaivalai siekia unijose susukti gengsterių ir raketierių lizdus ir nepakencia švarių, demokratiškų unijų vadovybių.

Prieš švarias, demokratiškas unijų vadovybes kovoja ir komunistai, kurie ir prieš Reutheri veda pikta ir melagingą kovą.

Šanchajus-Dunkerque

Kinijos nacionalinės armijos bėga iš Šanchajaus. Didžiausias Azijos miestas, Kinijos metropolija, svarbiausias kinų pramonės ir prekybos centras atiteko komunistams.

Kinų nacionalistai žadėjo iš Šanchajaus padaryt "naują Stalingradą", bet bus laimingi, jei jie padarė iš jo antrą Dunkerque ir sušpėjo nors dalį savo armijų išgabenti.

Tuo tarpu Amerikos vyriausybė "žiuri ir laukia", kas toliau Kinijoje bus. "Laukia", kol visa Kinija pateks į komunistų rankas, o tada "pažiūrės", ar pripažinti Kinijos komunistų valdžiai veto teisę UN organizacijai.

"Trumano doktrina" Kinijoje pasirodė popierinė, o galiausiai pasaulio šalies gudriausieji strategai Kinijoje pasirodė "popierinių tigru" rolėje.

Dabar Washingtono galvos dumska, kaip "apsaugoti" Indiją ir kitas Azijos platybes nuo Maskvos rėžėjų...

Jaworzno

Lenkijoje, netoli nuo Katowice miesto, yra jau visoj Lenkijoje pagarsėjusi Jaworzno koncentracijos stovykla, kur keli tūkstančiai žmonių dirba prievartos darbus. Tokių stovyklų Lenkijoje yra visa eilė, bet Jaworzno yra didžiausia ir daugiau žinoma. "Patekti į

Jaworzno" jau pasidarė kasdieniniu išsireikimu lenkuose...

Komunistai perkėlė didžiausią mūsų laikų gėdą, priverstino darbo stovyklas, iš Rusijos į visą pajungtąją Europą. Nuo Balkanų iki Baltijos koncentracijos stovyklos "puošia" Maskvos budelių ir jų pastatytų kvilingų viešpatavimą.

Tuo tarpu "didieji" su svyspėmis kalbasi apie "taiką", o demokratiją vada neatsisako tokių budelių Višinskių kruvinas rankas spausti.

Vėl D. Lilienthal

Kongrese ir spaudoje vėl triukšmas dėl Atominės komisijos pirmininko D. Lilienthal "apsileidimo" ir "netvarkingumo".

Spaudoje teko skaityti, kad trys ketvirtadaliai svarotų urano metalo U-235 kur tai dingę. Vėliau pasirodė, kad dingo tik 31 gramas, o paieškosius, 28 gramai buvo atrasti. Taigi, tik 3 su puse gramai urano metalo kur tai dingę. Nėra jokių davinųjų manyti, kad tas traukamas metalas yra svetimų šnipų pavogtas. Bet kampanija prieš D. Lilienthal tęsiasi. Kongresas žada tyrinėti.

Pats D. Lilienthal pripažino, kad atominių paslapčių apsaugoje pasitaikė kai kurių neatsargumų, bet visi trūkumai stengiamasi pašalinti. D. Lilienthal nurodo, kokią pažangą padarė atominė pramonė ir atominių ginklų gamyba jam vadovaujant ir sako, kad jokių tyrinėjimų jam nėra ko bijoti.

Ne pirmą kartą kai kurie žmonės aplinkiniams keliais norėtų atominių ginklų gamybą pavesti kariuomenės žiniui, o j atominės energijos gamybą įleisti privatų kapitalą. Delto visi mazi trūkumai, kurie pasitaiko, ir pučiami iki padangių.

Fordo Streikas

25 dienas tęsėsi nepaprastai streikas Fordo dirbtuvėse. Sako, tai buvo ilgiausias streikas tos kompanijos istorijoje. Streikas baigėsi susitarimu, kad "skubos klausimas" bus išspręstas trečiųjų teismo, arba arbitražu. 106 tukstančiai darbininkų įvairiose Fordo kompanijos dirbtuvėse grįžta prie darbo.

Fordo darbininkai džiaugiasi dėl streiko pabaigos, nors jie ir neiškovoję visiškos pergalės. Mat trečiųjų teismo sprendimas gali būti ir nevisai palankus darbininkams. Bet darbininkai yra patenkinti tuo, kad pirmą kartą jie iškovoję sau teisę tartis su kompanija dėl darbo skubimo ir unijos pirmininkas, Walter Reuther, sako, jog į naują darbo sutartį būtina bus įrašytas straipsnis apie darbo skubos nustatymą susitarimo keliu, o ne pagal kompanijos nuožūrą. Tame ir yra Fordo darbininkų laimėjimas, nes iki šiolei buvo skaitoma, jog "speed-up" reikalas yra tik gspadorių dalykas, o ne darbininkų.

J. D.

Mūsų tėvų kraštas Lietuva buvo ir bus laisva. Lietuvos išlaisvinimo siekia Amerikos Lietuvių Taryba ir jos vykdomas Vajus. Paremkite, tautietai, tad jos darbus!

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

Naujienos iš Kanados

(Laiškas iš Albertos)

Š. m. birželio 27, Kanadoje bus rinkimai į federalinę valdžią. Ta proga pasinaudodami bolševikai, pasivadinę gražiu nors ir ne jiems priklausančiu Labor Progressive vardu, praėjusį sekmadienį surengė prakalbą East Coulee miestelyje. Nutariau ir aš nueiti pasiklausyti, ką bolševikai priešrinkimine proga papasakos. East Coulee miestelis turi virš 2000 gyventojų, bet į prakalbą atsilankė vos apie 50 klausytojų, daugumoje ungarių (vengrai). Į prakalbą gyventojai buvo kviečiami po kožną gryną išnešiojant kvietimus. Bow upės apylinkėse nuo bolševiku, arba kaip jie save vadina L. P. kandidatu yra nominuotas Art Roberts, gyvenantis Drumheller apylinkėje. Taigi tas Art Roberts ir buvo vyriausias kalbėtojas. Prakalbos buvo sakoma angliškai, bet visi seni Kanados gyventojai tai valstybinę kalbą supranta.

Reikia pasakyti kad Drumheller su keliais aplinkiniais miesteliais yra anglių kasyklų apylinkė. Taigi ir East Coulee priguli tai anglių kasyklų apylinkė. Nuo karo pradžios iki kovo 8 d. 1949 m. tos kasyklos dirbo kasdien be pertraukos 5 dienas savaitėje. Ir tik pirmą kartą po karo sušlubavo kovo 9 d. š. m. Vadinasi, kompanijos pritruko rinkos anglis, ir todėl prisėjo su mažinti darbą. Dabartinio metu dirbam 1 ar 2 dienas savaitėje. Bet už nedidelių dienų gaunam mokėti iš bedarbių apdraudos (Unemployment Insur.). Taigi minėtam bolševikų kandidatui Art Roberts kaip tik ir buvo proga gaudyti žuvus drumstame vandeny. Nurodymas, kad Kanada per 1948 m., kada kasyklos dirbo kasdien ir tai visoj Kanadoje, pagamino tik 18 milijonų tonų anglių, o š. m. Valstybių įsivežė net 30 milijonų tonų anglių. Vadinasi, Kanada negali nė pusės anglių pasigaminti, kiek suvartoja. Kanados anglis yra įkvaliai rinkos namie. O visgi kasyklos dabartinio metu negauna dirbti nė pusės laiko. Vadinasi dar daugiau anglių pradėjo vežti iš J. Valstybių, vpač į rytinę Kanadą. Valdžia yra negera, ir ta reikala sutaisys Art Roberts, jeigu tik balsuotojai jį išrinktų.

Neišpasakytai gyrė Sovietų Sąjungą. Naująją Kiniją, o J. Valstybių valdžią vadino imperialistine valdžia, kurios politika diktuoja Kanadai, ir tokiu būdu jos, angliakasiai, šiandien neturite darbo. Labiausiai kalbėjo J. Valstybių valdžią, kad ji neina Juozui Usoriui laizyti batų, bet ruošiasi karui. Jau net esą oro bazes turi Norvegijoje ir kitur, visai panosėj Juozo Džiugašvilio. Jeigu, girdi, karas kiltų, tai Kanada kaip tik būtų tarsi laukas. Ir mes turėtume gyvastis aukoti už J. Valstybių kapitalistų pinigų maišus.

Kitos partijos Kanadoje, kaip C. C. F., Social Credit, Conservatoriai, Liberalai, tai esą darbininkų priešai, ir jiems darbininkų reikalai nerūpi. Ir tarp tų partijų skirtuma net su teleskopu esą sunku įžiūrėti. Tik tie vieni L. P. rūpinasi darbininkų, ūkininkų ir angliakasių reikalais.

Pasakė ir tiesos. Jeigu Kanada per metus gali pagaminti tik 18 milijonų tonų anglių, o tuo tarpu suvartoja net 48 milijonus tonų, o dabar nėra darbo kasyklose, tai čia, aišku, yra šuva kur nors pakastas, ir mes visi gerai suprantam, kad tai syklų apylinkė. Žmogų jauno amžiaus ir praktikos gyvenime neturintį ir nežinantį kokią santvarka yra toj krivnoj Rusijoje, toki prakalba gali paveikti.

Be žinant bolševikų santvarką už geležinės uždangos, kur žmogus net mastyti neturi laisvės ir viskas jam iš viršaus padiktuoja: žinant darbininko begalinai skurdų gyvenimą po bolševikų diktatūrą, kur darbininkas nors ir ištisai dirba, bet gyvena pusbariškai; žinant, kad kruviną Rusijos darbininką yra be gėdžiausiai išnaudojamas, tokie pamokslai apie Kanados trukumus visai neveikia.

Mes tiesa turime privatinę kapitalistinę sistemą, kur viskas paremta pelnu ir doleriu. Bet ir už geležinės uždangos pas bolševikus yra valstybinis kapitalizmas. Ir darbininkui Rusijoje daug sunkiau arba ir visai negalima kovoti su valstybiniu kapitalizmu. O pas mus Kanadoje darbininkai kovoja ir turi teisę kovoti streikais su privatiniu kapitalizmu.

Apart to turime laisvus rinkimus, ir galima pasirinkti, kokią nori partiją, ko Rusijoje visiškai nėra. Rusijoje darbininkas yra nuosavybė, kaip gyvulys, diktatorinės valdžios. Ar daug Rusijos streikų? Nejaugi tokiu liuksusini gyvenimu turi Ru-

sijos eilinis darbininkas, kad jis tyli ir kantriai neša savo sunkią naštą? Kanadoje, tiesa, yra daug taisytinų dalykų, ir tai mes prieisime taikiai, evoliucijos keliu. Mums reikia paimti pavyzdį iš Anglijos, kur be kraujo praliejimo darbiečių valdžia jau daug privatinį biznį ir įmonių nusavino ir dar ruošiasi nusavinti.

O už geležinės uždangos tokie nusavinimai eina su sušaudymais, į Sibiją vežimais ir kitais kankinimais. Kanadoje, Anglijos darbiečių pavyzdžiu, C.C.F. yra pasiryžęs tokią programą vykdyti, be kraujo praliejimo, civilizuotai nusavinti turėjų biznį ir svarbesnes įmones. Ir jeigu toji išrinkta, tai valdžia nepatiktų žmonėms, tai per kitus rinkimus žmonės turi progą balsavimo keliu ją pakeisti. Bet jau bolševikus įsileidus į valdžią, tai good bye, patiks ar ne, jie valdžios iš savo rankų nepaleis.

Nors Art Roberts pasakė ir tiesos apie kapitalistinę netvarką, ypač apie angliakasių nedarbą, bet kadangi jis atstovauja svetimą valstybę, tai negalima už tokį atstovą balsuoti. Vien tas vardas bolševikas, nors ir pridengtas kokių tai L.P. atraktys balsuotojus ir tų prakalbų lankytojus. East Coulee, kaip minėjau, turi virš 2000 gyventojų, prakalbose atsilankė vos apie 50 žmonių. Prakalbos besibaigiant buvo kolekta kalbėtojui už kelią ir buvo surinkta \$33.00. Ties ma nink kada atėjo kolekto rinkėjas, žinoma, aš nieko nedaviau ir gavau purviną žvilgsnį.

Po prakalbos parėjau namo ir rašau į svečius atvažiuojusį tremtinį S. su apyvaizdų buvimu, kuris Kanadoje gyvena dar nepilni 2 metai. Paklausiau S., ar jis but kada automobiliu Lietuvoje įsigijęs? S. suabejojo. O Rusijoje apie įsigijimą nuosavą automobilio neverta nė pradėti kalbėti. Tai dabar palyginkim kapitalistinę šalį, kur daug netvarkos, kaip tą nurodė Art Roberts, bet tuo tarpu tremtinys dar nėra pilni 2 metai kaip gyvena šioj šaly ir jau važinėja apyvaizdų automobiliu. Tegul už geležinės uždangos eilinis darbininkas, nors ir 20 metų išdirbęs, bando su nuosavu automobiliu pasivažinėti!

Aš, iš savo pusės, patariau ateinančių rinkimų metu, birželio 27 d., balsuoti tik už C. C. F. Tai yra geriausia darbininkų klasės užtarėja ir rupintoja. C.C.F. Saskatchewan provincijoje turi tos provincijos valdžią savo rankose. Žinoma, provincijos valdžia daug ką padaryti negali, nes mažai galios turi, bet jeigu mes išrinktume ir į federalinę valdžią, tai aš esu tikras, kad nei East Coulee, nei visoj Drumheller apylinkėj angliakasiai nesėdėtų be darbo.

Piliunų Piliakalnis

LAIKAS UZSISAKYTI

KELEIVIO KALENDORIŲ
1949 METAMS

Jau 37 metai, kaip "Keleivis" kasmet leidžia puikų kalendorių. 1949 metų kalendorius jau atspausdintas ir siuntinėjamas. Laikas jį užsisakyti. Kaina 50 centų.

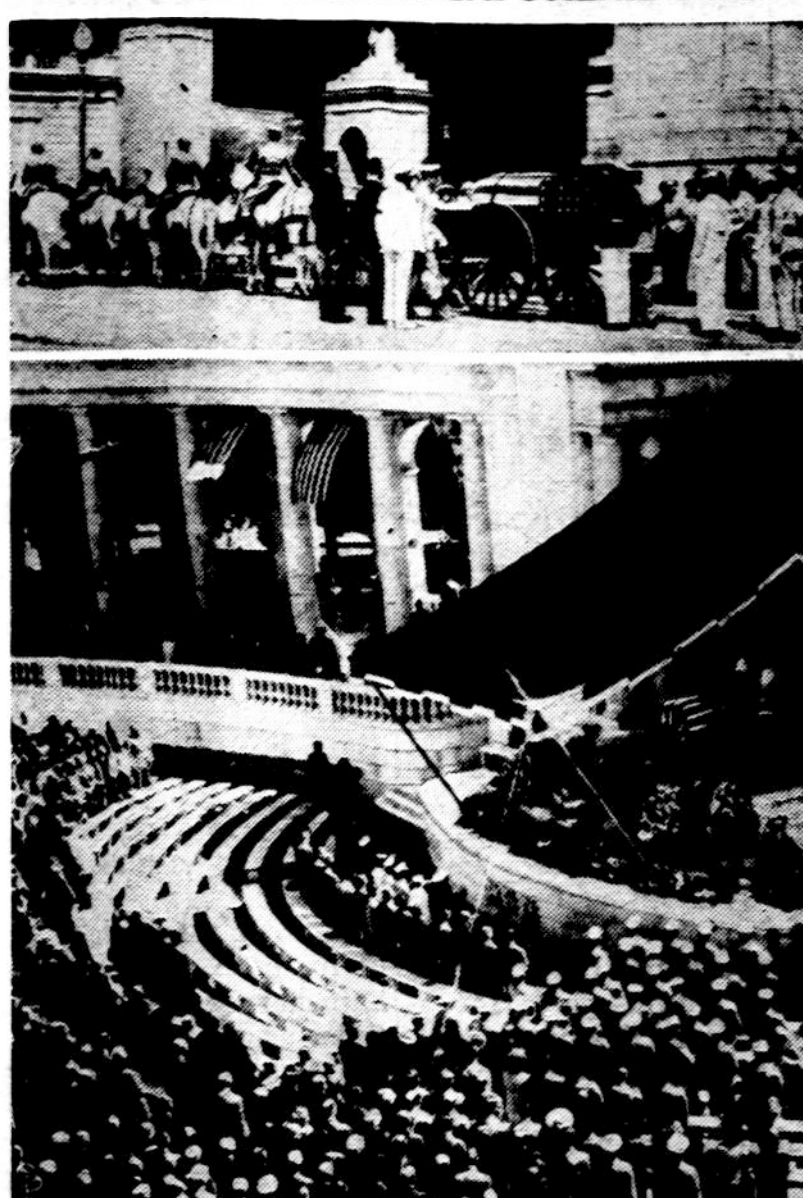
Keleivio kalendoriuje yra įdėta daug skaitymų, eilių, svarbių informacijų, adresų, patarimų, yra sudėti apvaliems metams tautiški vardai ir šventės, paduodamas saulės užtekėjimas ir nusileidimas per apvalius metus.

Užsakymus su pinigais prašome siųsti šiuo adresu

KELEIVIS

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

FORRESTAL IŠKILMINGAI PALAIDOTAS

Buvęs pirmas krašto gynybos sekretorius, James Forrestal, tragiškai miręs karo laivyno ligoninėje, buvo palaidotas Arlingtono Nacionalinėse Kapinėse. Jo laidotuvis buvo aukštieji šalies pareigūnai ir didelės minios žmonių. Prezidentas Trumanas sakė, kad Forrestal žuvo kaip karo auka.

smagino, lyg Lietuvoje rugpjūtis pabaigtų užsėję. Hartfordo vargonininkas moka ne tik tiktai vargonus valdyti, bet jo rankose ir armika juokiasi bei verki. O mus liudis tokius vakarėlius mėgta, nepaisant kas juos rengia.

Pirma čia ruošdavo pramogos Stalino saulės garbintojai, kurie savo programą visada mėgdavo įkisti koki nors raudonosios armijos kareivį ar kitokią baidyklę; o jei to nebūdavo, tai nors rusiškai dainą sudainuodavo, nors rusiškai jie ir nesupranta. Tikriems lietuviams nebūdavo noro tokias pramogas lankyti. Dabar tie rengėjai jau pamiršo ir savo vardą. Pirmą jo savo skelbimais pasirašė d. v. o. "darbininkais" arba "laisviečiais"; dabar gi, jeigu jie ką rengia, pasirašo jau tik "rengimo komisija". Vadinasi, tie žmonės ne tik tiktai tėvynės neturi, bet neturi ir vardo.

Lietuviai gali pasigirti dar vienu laimėjimu, būtent tuo, kad kas sekmadienį mes turime lietuvišką radijo valandą. Pusę valandos programą pildo New Britaino lietuvių, o kita pusė—Hartfordo Lietuvių Piliečių Klubas. Programą vedėjas yra Juozas Januškevičius. Programa patinka net ir čia augusiems jaunuoliams. Teko girdėti kai kuriuos jo kalbant, kad pirmą tuo laiką jie eidavę bažnyčion, o dabar jau radijo programos klausosi.

MIAMI, FLA.

Gegužės pradžioje SLA 44 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą gerb. A. Norek bute. Kuopoje jau turime 16 narių. Trys esame persikėlę iš SLA 212 kuopos Kenosha, Wis. — V. C. Braze, Julia Braze ir S. J. Swolkin; Ignas ir Ona Petruskai persikėlė iš 104 kp. Pittsburghe; A. B. Keimen iš 245 kuopos Newark, N. J.; Adolf Savalionis iš 124 kp. Norfolk, Ct.; Kiti nariai naujai įstoje.

Nutarėme per vasarą mitynų nedaryti, o pradėti žiemos veikimą rugsėjo mėnesį. D. A. Kaulakis pasiūlė, o S. J. Swolkin parėmė, kad J. Brazių šeimai musų 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvėms kuopa surengtų parę ir pataikintų ją Motinos dieną, gegužės 8. Gegužės 8 d. kaip 2 val. pradėjo SLA nariai ir kiti svečiai rinktis į musų butą. Oras buvo gražus, saulėtas, tai kėdės iš stubos išsinešė į "backyard" tarp vaisinių ir kitokių medžių puotavome. Gaspadinavo meilios dyle; o jei to nebūdavo, tai nors rusiškai dainą sudainuodavo, nors rusiškai jie ir nesupranta. Tikriems lietuviams nebūdavo noro tokias pramogas lankyti. Dabar tie rengėjai jau pamiršo ir savo vardą. Pirmą jo savo skelbimais pasirašė d. v. o. "darbininkais" arba "laisviečiais"; dabar gi, jeigu jie ką rengia, pasirašo jau tik "rengimo komisija". Vadinasi, tie žmonės ne tik tiktai tėvynės neturi, bet neturi ir vardo.

NEW BRITAIN, CONN.

Mirė Petras Dumbliauskas Balandžio 25 d. čia po sunkios ir ilgos ligos mirė Petras Dumbliauskas. Buvo pašarvotas Karlo koplyčioje ir palaidotas balandžio 27 d. Velionis paliko dukteris, Julę, Bronislavą ir Oną, o taip pat du anukus. Dvi velionies dukterys yra jau išteklėjusios, viena dar ne. Taip pat paliko nuliudime brolis Juozas Dumbliauskas, New Britain, Ct., ir sesuo Agota Jaquinto, Schenectady, N. Y.

Velionis buvo labai taikaus ir malonaus būdo, todėl jo laidotuves susirinko daug giminių, pažįstamų ir draugų. Buvo daug gražių gėlių. Visi su liudėmis atsiškyrė su geru kaimynu ir geru lietuviu. B. J. D.

LIETUVOS TREMTINIAI PAJIESKO SAVO GIMINIŲ AMERIKOJE

Pajieskomi čia asmenys malonės kreiptis į Lietuvos Konsulatą, kurio adresas yra paduotas šių pajieskojimų pabaigoje. Konsulas praneš, kas jų pajiesko ir iš kur.

Abraitienė - Gvazdikaitė Marija iš Paežerių km., Vilkaviškio ap.
Anderson - Bitinaitė Emma Katarynė iš Žiogaičių km., Naujamiesčio val., Tauragės ap.
Balkys Feliksas ir jo brolis bei dvi seserys, vaikai Juozo Raskio, kilusio iš Tytuvėnų val., Raseinių ap.
Ealseris Jonas.
Ealtrušytė-Stačkunienė Ona.
Eend kas Juozas iš Varnių, Telsių ap.
Dombrowski - Palaitienė (Palaitis) Minna iš Versupių km., Šakių ap.
Drignat - Lingaitytė Marija iš Abstruto km., Vilkaviškio ap. ir vyras Drignat liuteronų pastorius.
Dudonis Stanislovas iš Karėnų km., Radviliškio val.
Dulevičius Adalis iš Diržių m., Radviliškio val.
Dzicek - Vinslovaitė Marija, kilusi iš Lietuvos, ir jos sunus.
Gailevičiaus Kazimiero pažįstamieji prašomi atsiliepti.
Gauronskaitė Marijona iš Dvarkių km., Papilės val.
Grudinskas Jonas iš Juozapavo dv., Garliavos val.
Jagminaitė Vincenta iš Eržvilko, Tauragės ap.
Jančys Antanas, Jurgis ir Petras iš Vadonių km., Šimonių val.
Janutis Antanas iš Vienankių km., Papilės val.
Janutytė - Malinauskienė Agnė iš Vienankių km., Papilės val., Šaulių ap.
Jurevičius Simo ir Antaninos giminės prašomi atsiliepti. Juodu gyveno Philadelphiajioje ir buvę kile iš Vanagaičių km., Jonavos val.
Kapeinis Augustas ir Karolis, suns Ferdinando.
Krikštanas Juozas iš Karėnų km., Radviliškio val.
Kubilis Jonas, s. Levušio, gimęs Amerikoje.
Licolia Petras iš Marcinkonių Vilniaus krašto.
Lukas ar Lucas rodos Charles, kuris dirbo banke, bene Westville.
Mann Teresė, iš Tenenų ir vyras Walter May bei duklė.
Matukas Vincas iš Karėnų km., Radviliškio val.
Mazajus du sunų Jurgio Mazajaus, kilusio iš Silėnų km., Mauručių val.
Meironas Juozapas iš Vieksnių, Mažeikių ap.
Mikulevičius Viliamas iš Jurgėrių km., Kalvarijos val.
Milkevičius Juozas ir Kazys ir sesuo Katerina iš Sabalėnų km., Vilkaviškio ap. ir jo sunus Vincas, gimęs Amerikoje.
Nevadomskis Augustas ir Martynas iš Raudoniškio km., Semeliškių val.
Patašius Jonas ir Kazys iš

Joazapavo dv., Garliavos val.
Pinkevičius Česlovas iš Bogosloviškių km., Gelvonų val.
Pinkevičius Edvardas iš Bogosloviškių kaimo.
Preikšaitis Simas iš Joniškių km., Pakonio val.
Pikčėlingis Juozas iš Joniškių km., Tauragės ap.
Prigintaitė Kazimiera iš Seilenų km., Salantų val.
Ramanauskas Pranas, gimęs Amerikoje, buvęs Lietuvoje.
Rasvaitė - Vikertienė Cecilija, iš Skirėzerio km., Sartininkų val. ir vyras Aleksandras.
Raulinaitis, turi brolį Konstantiną ir seseris Ievą Botyrienę ir Jonišką Kružikienę.
Rumsa-Rumševičius Jonas.
Rupeikis Jonas iš Smalininkų miesto, Klaipėdos krašto.
Sausdargis Vincas iš Kuršėnų, Šaulių ap.
Senkus Juozas iš Juozapavo dv., Garliavos val.
Šimkus Juozas iš Klampučių km., Alvitto val.
Skersnas Boleslovas ir Stasys iš Cironių km., Veisiejų par.
Stankevičius iš Rokų km. A. Panemunės val. su žmona ir vaikais — 2 sumonis ir dukteria Genovaitė.
Stonys Antanas iš Noškunų km., Varėnos val.
Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:
Consulate General of Lithuania
41 West 82 Street,
New York 24, N. Y.

PATAISA

Gerbiama redakcija! Praeitą savaitę per klaidą buvo praleista mūsų korespondencijos iš Methuen mūsų motinos, Mrs. Stasės Piatralis vardas. Tariam sirdingai ačiū. Duktė ir žentas.
Stanley ir Anna Jowall

SIUNTINIAI Į EUROPA

Lietuviams Remti Draugija siunčia Europon lietuviams tremtiniais siuntinius dvejopo didžio, po \$7.50 ir po \$10. Supakavimas ir kitas darbas atliekamas veltui.

Už \$7.50:

2 sv. kavos, 1 sv. sviesto, 1 sv. pieno miltelių, 1/2 sv. arbatos, 1 kvorta aliejaus, 1 sv. cukraus gabaliu, 2 sv. taukų, 1 kenukas kondensuoto pieno ir 2 gabalai mūlo.

Už \$10:

3 svarai kavos, 2 sv. sviesto, 1 sv. pieno miltelių, 1/2 sv. arbatos, 1 kvorta Mazola aliejaus, 4 sv. cukraus gabaliu, 2 sv. taukų, 1 kenukas kondensuoto pieno ir 2 gabalai mūlo.

Su užsakymu reikia prisiųsti čekį arba money order ir aiškiai nurodyti siuntėjo ir priėmėjo adresus. Ir reikia pasakyti, ką daryti su siuntiniu jeigu jį nebūt galima nurodyti asmeniui įteikti: pavesti jį stovyklos vadovybei ar gražinti siuntėjų atgal? Gražinimą siunčiantis turės atpažinti.

Užsakymus ir pinigų prašome siųsti mūsų šiuo adresu:
Lithuanian Aid Association, Inc.,
99 Ward st., Worcester, Mass.

Tikra Teisybė

APIE SOVIETŲ RUSIJĄ

— arba —
Komunistų Diktatūra Faktų Šviesoje.

Tokia knyga tik ką išėjo iš spaudos. Ją išleido "Keleivis." Nors Sovietų Rusija gyvuoja jau nuo 1917 metų, tačiau tikros teisybės apie ją beveik niekas užsieny nežino — nežino net ir komunistų vadai. Taigi būtina buvo rinkalinga tokia knyga, kuri parodytų Stalino Diktatūrą faktų šviesoje. Ir tokią knygą dabar turim. Čia vieni tik faktai, vien tik teisybė. Knyga didelio formato, arti 100 puslapių skaitymo. Kaina 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Pasakyk, Maikie, kas čia bus, kad nėra pakajaus ant svieto?

—O ar tėvas galėtų pasakyti, kada pasaulis buvo "pakajaus"?

—Bet gal ir nebuvo, ale turėtų būti. Juk ponas Dievas, išmesdamas ir rojus Adomą su Jieva, aiškiai pasakė: "Mylėkitės ir dauginaitės, užimkit visą žemę ir ponavokit ant jos." Na, tai pasakyk, kodėl žmonės dabar nesimylia, ale štedi piau-nas ir gubija viens kitą? Kodėl nėra taip, kaip ponas Dievas prisakė?

—Visų pirma tėvas turėtų žinoti, kad Dievas niekam tokių dalykų nėra sakęs, nes jis nekaltas ir negali nieko pasakyti. Toliau: tėvas turėtų suprasti, kad ramybės pasaulis negali būti, nes gyvenimas reiškia kovą už buvį. Todėl pasaulis ir verda niekad neabaigiamą kovą. Kovoja ne tik tiktai gyvūnai ir žmonės, bet kovo-vo'a net ir augmenys. Kiekvieno medžio šaknis plėčiasi į tą pusę, kur daugiau (rėgmės ir trąšų), o kamienas tiesia šakas į saulę, kur daugiau šviesos ir oro. Todėl stipresni ir didesni medžiai bujoja, o mažesni ir silpnėsi skusta, džiūsta ir virsta trąša stipresniems. Toks yra gamtos įstatymas ir čia au nieko nepadarysi.

—Maikie, aš su tavim nesutinku. Juk šventam rašte yra aiškiai pasakyta, kad geriams žmonėms ant žemės bus pakajaus, o po smerties dancas karalystė. —Bet tėvas pats pripažys ti, kad to "pakajaus" nėra. —Dac rait, Maikie; jau ko nėra, tai nėra. —Vadinasi, kas tas "šventas raštas" sako, tai neturi jokios reikšmės. —Na, tai kaip tu rokojui, Maikie, ar svietas visada bus toks zaidklas ir drapižnas? Ar jau niekad nestuos va-lnos ir streikai? —Karai ir streikai galės išnykti, tėve, kai įvyks so-cializmas. Bet jeigu žmo-nėms nereikės kovoti tarp savęs už duoną ir žemę, tai jie kovos su gamta. —Veidimint, Maikie. Tu man sykį sakei, kad gamta yra Dievas. Ar tai tas reiš-ki, kad cicilistai kovos prieš poną Dievą?

—Jeigu sutiksime, tėve, kad gamta yra Dievas, tai turėsim pripažinti, kad prieš Dievą ir dabar žmonės ko-voja. —Ar tu pasiutai! —Ne, tėve, aš nepasiutau.

Štai, atėjo pavasaris, ir žmo-nės dedasi į savo langus sie-tus, kad musų neįsileisti, nes jos platina ligas. O ar tėvas gali pasakyti, kaip pasaulis atsirado musų?

—Dievas sutvėrė.

—Na, matai, tėve, prie ko priėjom. Dievas musus sutvėrė, o mes jas naikina-m. Vadinasi, mes kovojam prieš Dievo valią, ar ne?

—Jes, Maikie; išrodo, kad čia tavo teisybė.

—Netik taip išrodo, tėve, bet ištikrųjų taip yra.

—Na, pasakyk man dar vieną dalyką, Maikie. Jeigu tu mislini, kad prie ciciliz-mo vaimu nebūs, tai pasakyk, ką jys, cicilistai, dary-si su generolais. Zakristi-onas man sakė, kad tokius žmones jys piasit ir muila darysi. Ar tai teisybė?

—Žinoma, kad ne.

—Jeigu tas ne teisybė, tai ką jys darytumet su ma-nim?

—Duotume prieglaudą, maisto, tabako, ir tėvas ga-lėtų ramiai sau laukti iki Gabrielių užtribys.

—Tu čia nešlektai nušne-kėjai, Maikie; ale man ro-dos, kad tu meluoji.

—Kodėl?

—Na, tik tu pamislyk, kur jys galėtųmet gauti tiek pinigų, kad visus senius už-laikyti ir dar tabako duoti?

—Tuos reikalus aprupintų valstybė, tėve.

—O kur ji gaus pinigų?

—O kur ji šiandien gau-na pinigų armijai ir didė-lėms valdininkų algoms? Iš gyventojų, kurie dirba ir moka mokesčius. Socialistai sako, kad armija nereika-linga. Nereikalingi taip pat davatk'nai, kur tukstanciai 'aunų dykaduonių be reika-lo valgo žmonių uždirbtą duoną. Visus tuos dykaduo-nius reikia pristatyt prie naudingo darbo, o jų vie-ton rasodinti pasenusius darbininkus ir duoti užlai-kymą. Kaip matai, tėve, šis klausimas nėra toks jau sunkus, kaip išrodo.

—Kaip tai vaike? Ar tu sakai, kad vašką reikia pa-kasavot ir klioštorius užda-ryt?

—Taip, tėve.

—Aš ant to nesoglašas, Maikie. Viso svieto karalys-tės turi savo vašką ir cene-rolus, tai kaip gi tu gali to-ki dalyką pakasavot? Kas gi tada parėtką ant svieto palaikytų? Juk privistų va-gių, razbaininkų, ir jie pra-dėtų žmones piauiti.

—Tėvas keistai dalykus suprantai. Juk tvarkai pala-

Ne apie Turkijos mulą dvasiškai noriu kalbėti, bet apie keturkojį mulą, kuris kasyklose vežioja anelį ir kuris nomažai prisideda prie tamstos ir mano kom-forto palaikymo. privežda-mas kuro apšildymui musų namų.

"Kvailas kaip asilas" yra žmonių sakoma. Nors mu-las, kaip žemiau matysite, yra giminingas asilui, bet jis nėra kvailas. Tulais at-vėjais mulas yra kytresnis ir už arkli. Pavyzdžiui, an-glies kasyklose vairuotojas (driver) mulą dirguoja ne vadelėmis, bet komanda, kaip oficerius kareivį. Jeigu vairuotojas suunka "su-stok" mulas sustoja. Jeigu vairuotojas įsako "pirmyn" mulas eina. De to, mulas žino, kur ir kada reikia su-stoti. De komandos jis su-stoja prie kryžkelio, prie bėgių keltimo vietos ir ki-tur. Arba vėl už mylios ar daugiau išslinktas ir pa-leistas mulas traukia pats vienas, patamsyje į stovy-klą ir sustoja tik savo garde.

Mulų stovyklos gardai nu-meriuoti, kaip viešbučių kambariai, tik ne numeriais, bet vardais. Pavyzdžiui, mu-las vardu George ir ant jo "buto" užrašyta "George".

Kasyklose dirbantieji mu-lai kiekvienas yra vadinamas skirtingu vardu, kaip tai — James, Fred, Jack, Jerry, Joe etc. ir kiekvienas savo vardu turi stovykloje savo "butą".

Kuomet perkama mulas prie darbo anelies kasyklo-se žiurima, kad jis būtų sveikas, pajėgus, nemažas ir ne senesnis kaip trijų metų. Už tokį mulą mokama nuo 300 iki 400 dolerių. Tos ru-šies gyvuliui esti pargabe-nami iš Missouri ir Kentu-cky valstijų.

Gi kuomet mulas nulina-mas ir nebetinka darbu kasyklose parduodamas far-meriui nuo 5 iki 25 dol. už galvą. Išvermingia u s i a s mulas gali tęsti anelį kasyklos darbe iki 15 metų, ne ilgiau, nors kai kurie jų gyvena iki 35 metų.

Prie darbo kasyklose mu-las naudojamas tik 7 val. į parą. Jei kasyklos operuo-jamos ant dviejų pakaitų, kas dažnai daroma, tada jau prie to paties darbo imama kitas mulas.

Mulų šeria ir juos prižiū-ri žmogus vadinamas "stab-ler boss". Mului susirgus, ar-ba prie darbo susižeidus yra šaukiamas veterinorius daktaras. Apžiūrėjęs ir ra-dęs mulą serganciu uždrau-džia toki imti prie darbo.

Gi sergantis mulas visą lai-ką stovi "namie" ir laikas nuo laiko esti gydytojo lan-komas.

Mulų skaudanti dantį iš-muša plaktuku. Pirm tokios operacijos mulas surišamas virvėmis ir galva iškelia-ma į viršų, kad negalėtų pasiju-dinti.

Kasyklų darbuose mulas išvermingesnis negu arklys. Gal but todėl arklys jau se-nai nenaudojamas kasyklo-se. Tiesa, jau ir mulo vietą kai kur kasyklose užima elektra ir taip pat gerai stumdą angles karus.

Vienas mulas gali ir veža-tris angles pripiltus karus, viso apie 10 tonų mylią ar-

kyti nereikalinga nei armi-jai, nei davatkos. Tam tiks-lui užtenka paprastos poli-cijos.

—Veidimint, Maik, aš noriu apie tai pamislyt.

—Tai geriausias dalykas, tėve. Eik namo ir gerai apie tai pamastyk, o pamatysi, kad aš teisybę sakau.

—Na, tai gud-bai, vaike!

—Iki pasimatymo, tėve!

MULAS

ba mylią ir pusę tolimo. Visuomet pirm einantis mu-las ant krutinės prie pavai-ky turi prisegta lemputę ke-lia apšviesti.

Kuomet pasitaiko kad darbas kasyklose reikia il-gesniam laikui sulaukyti, dėl streiko ar kokių kitų priežasčių, mulai iškeliami ant viršaus. Tokiam atsit-i-kime mulams avių neduo-dama. Duodama jiems tik šieno ir vandens atsigerti.

Mulų yra įvairaus plauko: sarty, bėry, pilkų, baltų ir juočių.

Baltieji mulai duodasi greičiau prijaikinti ir išro-kyti. Gi sartinieji (red) mulai yra daugiau pajėgūs ir iš-vermingesni už visų kitų spalvų mulus. Su baltaisiais mulais galima žaisi, kaip su katukais. Gi kito plauko mulai tokiu "šposi" ne-mėgsta ir jie nenori, kad kas su tais, kaip su beždžio-nėmis žaistų.

Mulo anatomija: mulo kojos, kaip arklio; uodega, kaip karvės, o ausys, kaip asilo.

Mulų šeria šieną ir avi-zomis, maišytomis su kuku-ruzais (corn). Tą mišinį va-dina "mesh". Šeria prieš-ėmimą darban ir darba at-likus. Mulas padėjęs pietus ar vakarienę tuoj gula pa-silsėti.

Mulų stovyklos randasi po žeme, kai kur gana gi-liai. Švara ir ten pridaboja-

ma. Mulą išvedus prie dar-bo jo buveinė išvaloma, mėšlas išvežama ir elevato-riu iškeliamas ant viršaus. Paskui lovis ir grindis (ce-mentinės) vandeniu išplau-nama ir pakojama šviežių šiaudų.

Vairuotojas atėjęs rytą mulą imti prie darbo, daž-nai randa jį gulintį, ir jis neša kia jį "stavai" kaip bolševikas komandierius ei-lin karivį, bet mandagiai jį loštyamas ir glamonė-damas ragina keltis ir ruoš-tis darban. Jei turi obuolių baltais atpievos duoda jam kavalką kito. Po tokios jam parodytos užuojautos mulas dirba iš širdies.

Juo vairuotojas švelniau ir žmoniškiau su mulu apsi-eina, uo jis turi geresnį pa-sisekimą darbe. Gi vairuoto-jo ujamus ir mušamas mulas laistais ima ir sustreikuo'a — susto'a ir neveža, nežin-rint kaip vairuotojas jį be-keiktų, ar net kankintų.

Yra žinoma kad mulas laikosi taisyklės dantis už dantį. Arba, kitais žodžiais tariant, mulas savo kankin-tojui atkeršija: vienam spi-damas koja išmušė dantis, kitam šonkaulius įlaužė, o dar kitą užmušė visai, pa-taikęs į krutinę. O su vienu buvęs tokis atsitikimas: vai-ruotojas eidamas šalia mulo su gelžgaliu badęs į šoną gyvuliui. Mulas, pasinaudo-jęs proga, einant pro "pi-liorį" nusvyręs ir savo ku-nu "draiverį" nuspaudęs prie sienos.

J. D. Tauris

Sekminės ir Lietuvių Tautos Likimas

Ką? Ar jums išrodo, kad antraštelėje sugretinti dalykai nieko bendro neturi? Ar vienaip ar kitaip manote, skaitykite iki galo ir klausit-mas paaiškės.

Pirmiausia prisiminkime, kad šiemet Sekminės pri-muola birželio 5 d. Sekmi-nės tai viena iš svarbiausių krikščionių švenčių.

Laisvų pažiūrų žmonėms nesvarbu gilintis į tai, ką kuri bažnytinė šventė reiškia. Bet kadangi, kaip mi-nėu, Sekminės rišasi su lietuvių tautos likimu, tai kokių mes pažiūrų bebūtu-me, privalome žinoti, kas yra Sekminės. Dar primenu, kad Sekminės rišasi ne vien su lietuvių tautos likimu, o ir kitų mažųjų tautų liki-mu.

Tai gi dabar apie tai kas yra Sekminės? Pagal Ro-mos katalikų ir kitų krikš-čionių mokslą Sekminės tai šventosios Dvasios atsiunti-mas apa'talams. O tai įvyko Jeruzalėje, dešimt dienų prasilinkus po Kristaus dan-gun įžengimo. Šventoji Dva-sia ugnies liežuviu išnužen-gė į apa'talus ir per tai jie gavo kalbą dovana. Jie ga-lėjo kalbėti įvairių tautų kalbomis. Šiam stebuklui vykstant, buvo kiles didelis užimas, lyg kilstančio torna-do. Tat daugybės žmonių į tą vietą subėgo. O tų žmo-nių tarpe buvo atkeliavusių iš įvairių kraštų. Kai apa'ta-lai į juos prabilo, tai jie visi juos girdėjo kalbant savo gimtoje kalboje. Sakoma, kad ta proga atsivertė 3 tuk-stanciai žmonių. Tai buvo pradžia krikščionybės. Sek-minės tai krikščionybės gim-tadienis.

Laisvų pažiūrų žmonėms tas pasakojimas tai pasaka ir daugiau niekas. Bet tame pasakojime galime įžūrėti labai svarbų principą. Kal-bų dovana nustato kalbų ir tautų lygybės principą. Ar tauta bus maža ar didelė, ci-vilizuota ar ne, ar kalba bus išbulinta, ar ne, visos jos

lygios ir visoms tautoms Kristaus mokslas turėjo bu-ti skelbtas jų prigimtoje kal-boje. Toliau tuo principu nurodoma, kad didesnė tau-ta neturi teisės primesti ma-žesnei ir silpnesnei tautai savo kalbą, savo tradicijas, savo papročius, savo kultu-rą. Nevalia vienai tautai bandyti nustelbti kitą tautą. Dar toliau tas principas nu-rodą, kad atsizadėjimas sa-vo gimtosios kalbos, savo tautos nesiderina su krikš-čionybe.

Tą principą krikščionių vadai privalėjo palaikyti per visus amžius. Na o ar jie tai darė? Visi žinome, kad ne. Tą principą paneigė visu krikščionišku bažnyčių vadai. Jį paneigė Romos ka-talikų, pravoslavų ir visų protestantiškų bažnyčių va-dai. Dėl nesilaikymo to principo kiek tai nukentėjo lietuvių tauta nuo Romos katalikų lenkų, nuo protes-tonų vokiečių ir nuo pravos-lavų rusų.

Tas parodo visų krikščio-niškų bažnytinių vadų veid-mainingę, teisybės ir teisin-gumo nepaisymą.

Atsizadėjimas savo tautos nesiderina su krikščionybe. Ar to paisė musų kunigai praieityje? Ar to paiso da-bar Amerikos lietuvių kuni-gai? Ar paiso lietuvių vie-nuolės ir vienuoliai? Jie lie-tuvių vaikus lietuviškose mokyklose ir poterių airiši-kai mokina ir pamokslus jiems sako airišiškai.

Šitokius dalykus prisime-nant ir prašosi klausimas: ar iš tikrųjų kunigai tiki į Kristaus mokslą, ar tiki į tai, kas užrašyta Naujajame Testamente, ar ne? Sprendžiant iš jų darbų reikia pri-pažinti, kad jie netiki. Dėl nesilaikymo minėto prin-ci-p'o ir kitų krikščioniškų prin-cipų lietuvių tautos likimas buvo apsunktas ir jos išli-kimas yra be galo sunkina-mas.

Laisvamani

GENGSTERIS BANDĖ UŽMUŠTI V. REUTHERI

Nežinomas žmogžudys bandė nušauti Victorą Reutherį. Automobilų darbininkų unijos veikėją. Čia ma-tyti V. Reuther paveikslas su jo žmona. V. Reuther sunkiai sužeistas į galvą, jis neteko vienos akies.

MARGUMYNAI

Detektyvų Darbas

Bostone policija suėmė vieną žmogų, Gerald Mor-rissey, už tai, kad jis prieš mėnesius suvažinėjo vieną senutę, 70 metų Mrs. Alice Camden. Suvažinėjo ir pabėgo, palikdamas senutę vieną be pagalbos. Senutė mirė ligoninėje, o kaltininko ir "pėdos išnyko".

Bet policija nelaimės vie-toje rado stiklo gabaliukų iš sudužusios automobilio lem-pos. O vienas liudininkas sakė, kad jis matęs, jog kal-botojo automobilio laisnio nu-merio pirmieji skaitčiai bu-vė 644...

Pirmiausiai policija išaiš-kino, kad tokius stiklus, ku-rių skeveldras ji rado nelai-mės vietoje, varto'o tiktai viena automobilų dirbtuvė ir tiktai 1934 metais. Kai policija tą patyrė, jai beliko patikrinti, kiek tų metų ir tos dirbtuvės automobilii yra Massachusetts valstijoje su pirmais laisnio numeriais 644...

Iš 4,000 mašinų su tokiais skaitčiais laisnio numeryje pasirodė tiktai penkios ma-sinos tos dirbtuvės ir tų me-tų gamybos. Patikrinus tas penkias mašinas, keturių sa-vininkai pasiteisino ir liko tik Morrissey mašina. Pa-tikrinus tą mašiną, pasirodė, kad jos viena pirmutinė lempa yra naujai įdėta, o viduje lempos policija rado mažas skeveldras seniau buvusio stiklo, kuris sudužo, kada mašina atsidaužė į se-nutę. Pagal stiklo gabaliu-kus ir nepilną laisnio nume-rį, policija išaiškino kalti-ninką.

Aliejus iš Anglies

Louisiana, Mo., mieste prieš porą savaitių buvo at-darytos pirmos dvi komerci-nės dirbtuvės, kurios iš ak-meninių anglių gamina alie-jų ir kitokių skystą kurą. Dirbtuvės įkūrė J. A. Vals-tvbių "Bureau of Mines". Vienos dirbtuvės pastaty-mas ir įrengimas kainavo 10 milijonų dolerių, o kita yra per pus pigesnė.

Dirbtuvės gamina iš Ang-lies dizelių aliejų, gazoliną automobiliams ir net aukš-tos rūšies gazoliną orlai-viams.

Dvi dirbtuvės buvo įkur-tos todėl, kad buvo norima išbandyti du būdus paversti angli į aliejų. Vienas būdas yra įleisti į angli, didelio spaudimo ir karščio sąlygo-se, vandeninį (hydrogen) ir tuo būdu paversti angli į skystą kurą, o kitas būdas yra paversti angli pirma į gazą, o paskui iš gazo dirbti skystą kurą.

Gal ne visi žinome, kad iš akmeninių anglių dabar yra gaminama daugiau neg tuk-stantis visokių medžiagų — plastikų, dažų, DDT, dirbt-iną sviestą, kvenalų, daug vaistų, steariną ir daugybę kitokių medžiagų, kurios yra naudojamos pramonėje. Anglis yra ir lieka viena pa-rindinių musų ukio žalia-vų.

Buvusio Lietuvos Prezidento

DR. KAZIO GRINIAUS

Atsiminimai ir Mintys

Tai yra stora, didelė 300 puslapių smulkaus rašto knyga apie lietuvių tautinį atgimimą, apie senesnius lietuvių veikėjus, partijas, programas ir lietuvių tau-tos kovas už laisvę.

Knyga labai įdomi, paduoda daug žinių iš musų nesenos istorijos, o daktaras K. Grinius iš savo atsi-minimų papasakoja daug linksmų ir įdomių nuoty-kių. Skaitydami tą knygą prisiminsime musų jaunus dienas Lietuvoje. Knygos kaina \$2. Užsakymus pra-šome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway,

So. Boston 27, Mass.

DP Problemos, Viltys Ir Rupesciai

Išvietintųjų skaičius pasaulyje didėja. Į Ameriką kas mėnesį atvyks po 30,000 DP. Nedarbingi seneliai ir ligonys tremtiniai iš Vokietijos galės būti išvežti. Kviekimės lietuvių tremtinius iš Vokietijos kol dar ne vėlu.

New Yorke, š. m. gegužės mėnesio 11 dieną, susirinko IRO ir Voluntary organizacijų atstovai pasitarti DP problemomis bendrai ir ypač, ką daryti su tais tremtiniais, kurie dėl senatvės ar ligų neturi perspektyvų išemigruoti į kitus kraštus.

Pasirodo, kad DP skaičius Vokietijoje, neatsižvelgiant į sparčiai vykdomą emigraciją į JAV ir kitus kraštus, ne tik nemažėja, bet kas kartą eina vis didyn. Iš už gelczinės uždangos nuolat atbėga vis nauji tukstančiai naujų tremtinių, bėgančių nuo komunistų persekiojimų ir teroro. Be to, įvykiai Kinijoje DP problema dar paastrina. Ten yra desimtyje tukstančių žmonių, kurie nuo komunistinių persekiojimų buvo pabėgę jau prieš daugelį metų. Dabar jie ir vėl bėga. Laikina prieglauda jiems yra suteikta Formozos saloje. Bet ir ju ateitimi IRO turi rūpintis. O tas, aišku, gali kiek atsiliepti į tremtinių aprūpinimą Europoje, nes IRO turi išsiųsti su tomis pačiomis lėšomis ir ištekliais.

Iš dalies DP skaičių Europoje didina dar ir toji aplinkybė, kad apie 30 naušimčių visų išvietintųjų ankščiau arba DP teisių nebuvo prašę arba 1946 metais per skringus buvo išskrinę. Dabar jie visi paduoda apeliacijas ir nori gauti jėi ne išlaikymo teise, tai bent teisę emigruoti. 25 nauš. tų apeliacijų yra patenkinama ir prašantiesiems suteikiama teisė emigruoti. Naujų lietuvių kilmės DP beveik nepasitaiko, nebent vienas antras ankščiau neteisingai išskringuotas atgauna DP statutą.

IRO savo veiklą turi baigti 1950 metų birželio mėn. IRO savo veiklą baigs, bet DP pasaulyje liks. Kas tuomet jais rūpinsis. Tarp kitų projektų svarstomas ir toks, kad prie Jungtinių Tautų organizacijos galėtų būti įsteigtas tam tikras skyrius, kuris tremtiniais ir rūpintųsi.

Dabar pagal bilį į JAV vėžiami tik tie tremtiniai, kurie buvo Vokietijoje jau 1945 m. gruodžio mėnesį. DP skaičiai Vokietijoje didėjant, daugeliui kyla klausimas, ar naujieji tremtiniai nesutrukdys senųjų tremtinių emigracijos? Tačiau atrodo, kad bent artimiausioje ateityje, ne. Jei tremtinių atsiradimo Vokietijoje terminas ir bus kiek padidintas, tai atrodo, jog ne vėliau, kaip iki 1947 metų.

Emigracija į visus kraštus, o ypač į Ameriką, dabar vyksta labai sparčiai. Tačiau manoma, jog emigraciją į JAV dar žymiai paspartės ir kas mėnesį čia atvyks po 30,000 DP.

Didelę problemą sudaro Vokietijoje esą tremtiniai seneliai, ligonys ir intelektualai. Darbo sutartys daugiausia gaunamos jaunesnio amžiaus, sveikiems ir fiziškai darbingiems žmonėms. Projektuojama, kad senelius ir ligonius pasidalintų visos valstybės pasirašiusios IRO statutą. Kiekviena iš jų turėtų priimti tam tikrą skaičių senelių ir ligonių ir rūpintis jų išlaikymu. Lygiai taip pat ir intelektualais turėtų pasidalinti visos IRO sudarančios valstybės ir sudaryti jiems sąlygas pasave įsikurti.

Sprendžiant iš padarytų pranešimų nėra pagrindo nusiminti, kad seneliai, ligonys ir intelektualai bus pakelti Vokietijoje savo likimui. Tačiau neturime laukti, kol visa tai galės būti įvykdyta, bet turime daryti, kas galima. Nieko nelaukdam visiems pajėgesniems siųskime darbo ir buto garantijas, kad seneliai, ligonys ir intelektualai būtų patenkinami. Tačiau neturime laukti, kol visa tai galės būti įvykdyta, bet turime daryti, kas galima. Nieko nelaukdam visiems pajėgesniems siųskime darbo ir buto garantijas, kad seneliai, ligonys ir intelektualai būtų patenkinami.

BALF Emigracijos Komiteto Pirmininkė

A. Devenienė

G. EISLERIS NORI "UZSIDIRBTI" PINIGŲ

Anglų teismas atsisakė grąžinti Gerhardą Eislerį Amerikai, o dabar Eisleris reikalauja, kad Anglijos išduos jam atlygintų už neteisėtą areštą ir už jo "kančias" kalėjime. Jei Eislerius pavyktų savo "kankinio vainiką" parduoti anglų išdui, jis grįžtų į Dėdes Juozo žemę ir su šlove ir su kapitalu.

SKUNDŽIASI DEL LAISVĖS VARŽYMO

Amerikos universitetų mokytojų draugija gauna skundų iš savo narių, kad jie yra atleidinėjami iš darbo dėl jų politinių pažiūrų. Sako, jau aštuoni profesoriai skundėsi esą atleisti iš darbo dėl jų veikimo progresyvių (H. Wallace) partijų laike rinkimų. Atleistieji profesoriai prašo draugijos užsistoti už juos.

BRONX GORILA MEGSTA ŽAISTI

Oka, 270 svarų jauna gorila Bronxo zoologijos sode mėgsta šposauti su daržo prižiūrėtoju Jim Reilly. Bet prižiūrėtojas sako, kad greit jau bus pavojinga su ta jauna gorila žaisti, nes ji yra labai stipri ir kartais "juokais" sugriebia prižiūrėtoją, kad jam net akys žalia darosi. Gorila buvo atvežta į daržą 1941 metais ir gerai auga. Prižiūrėtojas ją, kaip beibę, maitina su šaukštu.

Lietuviška Pareiga

Drg. P. Vikonis, buvęs Lietuvos seimo narys, jau 20 metų gyvenęs Urugvajuje, gegužės 19 d. paskelbė "A. L. Balse" žemiau dedamą straipsnį apie visų lietuvių, kur jie būtų, pareigą dabartiniu metu stoti už Lietuvos laisvės atgavimą.

Red.

Nėra žmogaus, kuris nebūtų surištas savo vaikystės patyrimais, įspūdžiais ir bendrai savo širdimi su gimtuoju kraštu. Taigi jis, tas kraštas, kiekvienam žmogui sudaro tam tikrą vertybės objektą, kurio negalima nei išrauti, nei pakeisti kitomis vertybėmis. Kas sako, kad jam tas nerūpi ar neturi vietos jo širdyje, tas prieštariauja pats sau, nes tylus jo sąmonės balsas, kiekvieno širdies plakimas, primena vaikystės metus ir tą kraštą, kur jis pradėjo dairytis aplinkumoj ir augo, stiprėjo, džiaugėsi ar verkė. Taip, gimtasis kraštas, tėvynė, yra suaugęs su žmogaus asmenybe. Musų tėvynė yra Lietuva. Brangi ir mylima mūsų tėvų ir senelių žemė. Į ją lekia mūsų mintys, kuomet pradedame galvoti apie gimtąjį kraštą. Poetas Adomas Mickevičius sako: "Lietuva, tu esi, kaip sveikata. Tas tave geriausia tešsupras, kas jau senai tavęs netekęs".

Mylėti savo tėvų žemę nėra nei gėda, nei prasižengimas: yra pareiga. Kaip vaiko niekas neturi teisės nei gėdintis, nei smerkti, kad jis myli savo tėvus, taip ir mūsų, kad mes branginame ir mylime Lietuvą. Ypatinai turime būti brangi mums Lietuvai dabar, kuomet jos kruti- nės suraižė patrankų kulkomis ir bombų skeveldromis; ištisi miestai ir daugybė sodžių paversta į pelenus; tukstančiai Lietuvos vaikų atėjūnų rankomis (rusų ir vokiečių, ar vokiečių ir rusų—kaip nori) buvo išskirta iš gyvųjų tarpo. Šimtas tukstančių prievartos kelių, ar gelbėdami savo gyvastį, atsidūrę už Lietuvos ribų ir vargsta ar tai prie prievartos darbų, ar tam tikrose tremtinių koncentracijos stovyklose. Vienas kitas pasaulinio siaubo ir tam tikros propagandos desorientuotas lietuvis paleidžia nesąmonės žodį, buk mylint savo tėvynę esą galima neatjausti, nekęsti ir net reikalaujti sunaikinimo tų mūsų tautos vaikų, kurie nepatiria tam, kad Lietuva būtų kitos valstybės provincija. Ugnimi ir

kraštas be lietuvių, skirtumas tik tas, kad tada lietuvis buvo persekiojamas ir žudomas dėl vieno priežasčių, o dabar dėl kitų.

Nuo pat pradžios paskutinio karo Lietuva, lyg tas laisvės ir teisėtumo trokštą, bet nieko nenusikaltęs žmogus, tapo apkaustyta nelaisvės panciais, o jos vaikų pajaukimui paleisti gandai, buk ji esanti laisva ir su šypsena nešiojanti tuos panciaus.

Lietuvis, dėka savo kultūringumo, buvo įpratęs atjausti savo kaimyną ar giminę, padėti, kuo galėdamas, ginti neteisėtingai skriaudžiamą, bet dabar jis už tai baudžiamas. Lietuvis dabar baudžiamas, jei jis suraukta kaktą žiuri į atėjūnus, kuomet jie skriaudžia ar tremia jo pažįstamus ar gimes; jis baudžiamas net ir už tai, kad jis turėjo tokių pažįstamų ar giminų, kurie buvo nubauti. Jam kalama į galvą mintis, buk Lietuvoje esą labai daug darbo žmogaus priešų, bet kuomet tokia nesąmonė nelenda į lietuvių galvą, tai jis nubaudžiamas kaip darbo žmonių priešas.

Kaip tu jautiesi svetur gyvenęs lietuvi, kuomet taip darosi tavo gimtajame krašte? Kaip galvoji apie tą pareigą, kurią pajunta kiekvienas padorus vaikas, kuomet nelaimės ištiktas tėvas kreipiasi į jį. Ar tu nepagalvoji, kad, kokių pažiūrų lietuvis bebūtų, jis privalo ginti savo tautos gyvastį ir jos laisvę, kaip vaikas gina savo tėvą. Lietuvis negali dėti prie to, kas žudo mūsų tautą.

Pranas Vikonis

Montevideo, R. O. U.

SENATORIUS PRIEŠ DAVID LILIENTHAL

Iowa senatorius Bourke B. Hickenlooper sako, kad jis gali įrodyti, jog Atominės komisijos pirmininkas, David Lilienthal, netinkamai eina savo pareigas ir yra apsiėdęs ir netvarkingas. Tas senatorius reikalauja, kad kongreso komisija padarytų tyrinėjimą ir išaiškintų Atominės komisijos veikimą.

Tautietai, nepamiršk, kad Tavo tėvų kraštas — Lietuva yra svetimųjų pavergtas ir žiauriai naikinamas. Pridėk savo darbą ir auka prie jo išlaisvinimo. Auką siųsti Amerikos Lietuvių Tarybai, 1739 So. Halsted st., Chicago, Ill., ar vietos ALT skyriui.

Ispanija ir Vakarai

Ispanijos vyriausybė buvo atsiuntusi į Ameriką savo vieną atstovą pakalbinti Amerikos "eksporto-importo banką" dėl davimo paskolos Ispanijos ukiui atstatymui. Ispanija prašė virš biliono dolerių. Kai kurie šaltiniai sako, kad ji norėjusi gauti \$1,275,000,000 paskolos.

Už tiek Amerikos pinigų Ispanijos atstovas žadėjo čia pirkti visokių išdirbinių ir žaliavų. Ir nėra jokios abejonės, kad Ispanija būtų pirks visokių prekių! Už tiek pinigų galima daug ką pirkti.

Bet Amerikos vyriausybės žmonės ir bankininkai pasiteiravo, kokių būdu Ispanija mano tą paskolą atmokėti? Atsakymo į tą klausimą Ispanijos atstovas nemokėjo duoti. O Amerikos ekspertai mano, kad Ispanija, gavusi tokią paskolą, visai negalės ją grąžinti. Todėl paskola būtų tik iš vardo paskola, o tikrumoje ji pasidarytų parama, kokią gauna kitos Europos šalys pagal Marshallo planą.

Dieną anksčiau Jungtinių Tautų seimas nutarė, kad nėra reikalo panaikinti to paties seimo seniau priimtą patarimą J. T. nariams atšaukti iš Ispanijos ambasadorius. Diplomatiniai santykiai su Ispanija nėra nutraukti, bet ambasadorių vietoje tuos santykius palaiko žemesnio laipsnio diplomatai. Jei dabar būtų nutarta tą Ispanijos režimo pasmerkimą atšaukti ir būtų pasiūlyta J. T. nariams vėl pasikeisti ambasadoriais su Ispanijos vyriausybe, tai būtų lyg ir pripažinimas Ispanijos diktatūros režimo, nors tas režimas dabar yra toks pat, koks jis buvo seniau. Koks gi reikalas duoti tam režimui kokią tai "padomumo liudijimą", kuomet jis yra aiškiai "nepadorus", fašistiskas režimas?

Sako, Ispanija turi 400,000 kareivių. Girdi, jei kiltų reikalas, tai prie Pirenėjų kalnų ta ispanų armija galėtų sulaukyti rusų kariuomenę ir pati Ispanija būtų puki bazė karui...

Šita pažiūra yra perdėm defetistinė. Tie žmonės, kurie šitaip kalba, mano, kad rusų armijos "nušuos" visą Europą per visai trumpą laiką ir bematant pasieks Ispanijos rubežius ir Atlanto vandenyno. Jei taip, iš tikrųjų, būtų, tai kokiems galams reikalingas Atlanto Paktas ir Vakarų Europos stiprinimas? Jei rusų armijos gali bet kada ateiti "pasiuikščioti" po Europą, tai dėjimas pinigų į Europos ukiui atstatymą ir į Europos ginkluotą pajėgų stiprinimą būtų didžiausia kvailybė.

Žinoma, jei karas kiltų, tada ir Ispanijos ir Jugoslavijos, ir Turkijos ir kitų visai nedemokratiškų režimų pagalba būtų pageidaujama ir reikalinga. Bet ruošiantis

karui, ar bandant išgelbėti taiką, Ispanija būtų tikrai našta, o ne pagalba demokratijai frontui.

Ispanijos režimas, sukurtas Hitlerio ir Mussolinio durtuvais, yra prievarta užkurtas ispanų žmonėms. Tas režimas laikosi durtuvais ir politinės policijos sauvale. Ekonominė padėtis Ispanijoje yra labai bloga, skurdas didžiausias. Kiekvienas doleris duotas to režimo palikymui sustiprinti ispanų liaudies retežius ir visai nepridėtų prie sustiprinimo demokratijai įtakos tame krašte. Priešingai, pagalba generolo Franko režimui, reikėtų, kad Ispanijos žmonės ne iš demokratiją, bet iš kur nors kitur lauktų pagalbos nuversti tą nekenciamą režimą.

Amerikos vyriausybė siūle generolo Franko režimui "liberalizuotis", grąžinti ispanų tautai kai kurias to režimo jai pavogtas teises. Amerikos vyriausybės ekspertai davė ir ekonominių patarimų Ispanijai, kaip vesti savo ūkį, kad būtų prasmės duoti jai paramą iš užsienių. Bet Ispanijos režimas "neįdė iš vietos". Generolas Franko žino, kad, jei jis atleis bent kiek diktatūros varžtus, jo dienos bus suskaičiuotos. O kol tas režimas yra toks, koks jis yra, tai demokratinėms šalims nėra jokios prasmės tą režimą remti.

Šiuo tarpu "Ispanijos klausimas" lieka toje pačioje vietoje. Gal tik Ispanijos vidaus pasikeitimai, arba naujai įsitempę santykiai tarp Vakarų ir Rytų galėtų priversti Washingtoną ir Londoną "ispanų klausimą" ir naujo persvarstyti ir ieškoti susitarimo su Ispanijos diktatūros režimu.

S. D.

Naujas Ambasadorius

Venuecelos naujas ambasadorius, Don Jose Rafael Pocatera, atvyko į Washingtoną ir eina prisistatyti mūsų šalies prezidentui Tru ir reikalinga. Bet ruošiantis

Skaitykite šias Knygas!

Mūsų broliai tremtyje yra išleide daug vertingų knygų, kurias reikia skaityti. Ne visas mes turime, bet savo skaitytojams šiuo tarpu rekomenduojame sekamas:

Demokratinio Socializmo Pradai	50c.
Tavo Kelias į Socializmą	25c.
Dėl Laisvos Lietuvos	25c.
Nulis ir Begalybė (apysaka)	\$1.00
Socialdemokratija ir Komunizmas	20c.
Jaunasis Socialdemokratas	10c.

Norintieji įsigyti šias knygas, kreipkitės asmeniškai į mūsų ofisą ar rašykite:

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Angliskai - Lietuviškas Žodynas

Dručiai apdarytas juodais apdais su aukso raidėmis, 400 puslapiai turinio nuo A iki Z, parankaus 4" x 5½ formato, kaina \$3.00.

Žodynas išleistas Europoje, jo autorius yra A. Herblitas. Galima gaut "Keleivio" knygyne.

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENE

Sumažinti 'Excise' Mokesnius!

Tokį reikalavimą iškėlė
senatorė Smith.

"Excise" mokesnių daugiausia yra skriaudžiamos moterys. Tą mokesnį valdžia lupa ne nuo pelno, ne nuo uždarbio, bet nuo visokių reikmenų vartojimo. Pavyzdžiui, perkasi moteris rankinuką (pocket-booką), ir tuojau turi užmokėti valdžiai 20 nuos. "excise" mokesnio. Jei rankinukas pigus, kainuoja, sakysime, \$5.00 (pigesnį šiais laikais vargiai galima gauti!), tai \$1.00 reikia dar pridėti valdžiai.

Pirkši pudros ar kitokių daiktų išvaizdai pagrazinti — mokesnį valdžia "excise" mokesni.

Jei pirkši šaldytuvą maistui nuo sugedimo apsaugot ir mokesi krautuviui \$200, tai turėsi pridėti prie to dar \$40.00 valdžiai "excise" mokesnio.

Už ką ir kokiam tikslui? Ar kad politikieriai turėtų švaistymui daugiau pinigų?

Tai yra toks skandalas žmonių plėšimas, prieš kurį visa šalis turėtų pakelti protesto balsą.

Bet šalis tyli. Politikieriai lupa nuo visuomenės nugaros devynis kailius, bet ta visuomenė neturi laiko apsidairyti. Ji užimta "futbolu", šunų lenktynėmis, "number-poolais" ir kitokiais rake-tais.

Pirmutinį protestą prieš "excise" mokesnį dabar pakėlė Kongrese Margaret Chase Smith, moteris senatorė. Ji sakosi gaunanti daug laisvų, kuriais moterys skundžiasi dėl to nepateisiamo mokesnio. Daugiausia skundų esą dėl to mokesnio trijose srityse, būtent:

1. Mokesnis ant transportacijos ir susisiekimo.
2. Mokesnis ant moteriškų reikmenų išvaizdai pagrazinti.
3. Mokesnis ant namų apyvokos reikmenų.

Transportacijai ir susisiekimo srityje priklauso kelionė geležinkeliais ir orlaiviais, daiktų gabenimas trokiais, pasikalbėjimas telefonu ir telegramos. Viskas aprausta "excise" mokesniu.

Moteriškos reikmenys apima tokius dalykus, kaip pudra, kremas, kvepalai, rankinukai, pirštinais ir drapanos.

Namų apyvokos daiktams priklauso elektrinės lempu-tės, laikrodžiai, skalbiamos mašinos, šaldytuvai, valytuvai, prosai, radijai ir tt.

Net vaiku žaislai, tokie kaip lėlės, kurias daugelis daktarų laiko reikalingom kūdikių sveikatai palaikyti — net ir tos lėlės apraustos "excise" mokesniu!

Nesvietiškai yra apdėti mokesniu rukaijai ir svaigalai; bet dėlto niekas protestų nekelti, nes tai prabangos, ne būtini reikmenys.

Bet gazolinas nėra jokia prabanga: tai yra varomoji jėga reikalinga transportui, gyvenimo reikmenų išvežiojimui. Gazolinas tačiau apraustas mokesniais kaip degtinė.

Karo metu tie mokesniai buvo ivesti dviem tikslais:

1. Kad gauti pinigų karui, kuris prarijo \$350,000,000,000.
2. Kad žmonės nesiveržtų pirkti tokių dalykų, be kurių galima apsieiti.

Bet jau keturi metai kaip karas pasibaigė. Karui pinigų šiandien nereikia ir

šiandien nestinga tų reikmenų, kurių karo metu buvo trumpa. Priešingai, šiandien jau per daug visko brigamin-ta: fabrikai užsidarinėja, darbininkus atleičia, nes neturi kur savo gaminių dėti, o politikieriai mokesnių vis dar nenuima. Trumano valdžia nori dar daugiau žmones mokesniais apkrauti. Vietoj išvalyti valstybės įstaigas, paleisti tukstantis politiškių dykaduonių, sumažinti išlaidas, ponas Trumanas nori daugiau takso. Jeigu motina nuperka kūdikui lėlę — ji net ir užtai turi duoti neprisotintam valdžios Molochui duoklę!

Mes sveikinam Margaret Smith, vienintelę moterį senatore Washington, kuri pareikalavo tą begėdišką "excise" mokesnį sumažinti. Ištikrųjų jis turėtų būti panaikintas visai!

Kosenkina Uždirbo Jau \$45,000

Ar atsimenat, kaip perie-tais metais iš Sovietų Rusijos konsulato New York pabėgo mokytoja, Oksana Kosenkina? Sovietų konsulas su savo sėbrais tada su-rado ją pasislėpusią pas ki-tus rusus, pagrobė ją, prie-varta parsivežė konsulatą atgal ir užrakino trečiame aukšte, kad ją vėliau galė-tų nugarbinti ir rusų laivą ir gražinti Rusijon.

Negalėdama kitokių būdų iš to nelsivės ištrukti, Kosenkina tada išsoko iš trečio aukšto per langą ir labai sunkiai susižeidė. Ją tada paėmė New Yorko policija ir nuvežė ligoninėn. Rusų konsulas kėsinosi pagrobti ją ir iš ligoninės, bet tas jam nepavyko.

Šitas įvykis tada sukėlė Amerikoje didžiausį furorą, apie kurį ilgai rašė visos šalies spauda ir komentavo ra-dijo komentatoriai.

Bet bus jau ilgas laikas, kaip apie Kosenkina nesimato jokių žinių. Kur ji randasi dabar, ką veikia ir iš ko gyvena, niekas nežinojo.

AKTORKA IR DUKTĖ

Mūsų aktorė Tallulah Bankhead ir jos adoptuota dukrelė Barbara Nickoli nu-trauktos New Yorko vienoj ligoninėj, kur dukrelė gydo-si. Paveikslė matyti, kaip motina padeda sergančiai mergaitei eiti.

UŽTARIA SUNIS

Mrs. Bennet Champ, se-niau žinoma aktorė, pro-tesuoja senatė prieš svars-tymo įstatymą, pagal kurį visi palaidi šunės, kurių sa-vininkai neatsižaukia, turi būti perduodami į laborato-rijas visokiems tyrinėjimams ir piauštymui. Ta mo-teris sako, tas yra žiaurus.

Bet visai netikėtai aną-dien Kosenkinos vardas vėl pasirodė spaudoj. New Jer-sey valstijoje įvyko dviejų automobilių nelaimė. Paaš-kėjo, kad vienu automobi-lium važiuo Oksana Ko-senkina. Tuojau subėgo lai-krasčių reporteriai ir bema-tant paaškęjo įdomus daly-kas. Pasirodė, kad Kosenki-na turi jau nusipirkus auto-mobilį už \$2,050 ir mokina-si juo važiuoti. New Yorko priemiesty ji turi pasisam-džiusi sau apartamentą ir gy-vena viena pati. Kad komu-nistai jos neužmuštų, kaip jie padarė su Trockiu, ji tu-ri pasisamdziusi detektivų biuro apsaugą.

Cia jau savaime iškilo klausimas, kas gi jau duoda pinigų? Pasirodė, kad Ko-senkina daro pinigus iš bu-svinsios savo tragedijos. Spaudos sindikatas, kuris gamina laikraščiams ir ma-gaziniams sensacingus straip-snius, yra užmokėjęs Kosen-kinai jau \$45,000 už jos pa-sakojimus apie Sovietų Ru-siją ir Maskvos agentų veik-lą po konsulato stogu New Yorke.

Kosenkina yra jau 53 me-tų amžiaus moteris ir šok-dama per langą buvo labai sunkiai susižeidusi. Iš pra-džios net neįsirodė, kad ji gyvens. Tačiau sukoncent-ruotos geriausio chirurgo pastangos jos gyvastį išgel-bėjo ir dabar ji jau tiek pa-sveikusi, kad gali važiuoti au-tomobiliu. Bet ligoninė ir daktarai paėmė net \$10,000 už jos išgydymą. Ji pati pi-nigų neturėjo. Tą sąskaitą apmokėjo jos draugai. Da-bar, uždirbusi \$45,000, ji at-mokėjo savo draugams tą skolą ir nusipirko sau moto-rinį vežimą.

Sovietų Rusijoje tokie žmo-nės, kaip aš, automobiliais nevažinėja, sako Kosenkina. Esą, tokia prabanga tenai naudojasi tik tiktai komisarai ir žvalgybininkai, kurie da-bar užima Rusijoje caro či-novninkų ir žandarų vietą.

Ji rašo savo straipsnius apie Stalino diktaturą ir apie savo pergyvenimus So-vietų konsulate rusiškai; pa-skui jos straipsniai yra ver-čiami anglų kalbon ir spau-dos sindikatas juos perka. Tie straipsniai baisiai nepa-tinka komunistams ir todėl ji bijosi, kad Maskvos agen-tai nenudėtų jos.

Oksana Kosenkina yra našlė. Jos vyras Rusijoje ding-o be žinios ir ji mano, kad komunistai bus jį nužude. Ji sakosi galėtų dabar leng-vai Amerikoje ištekėti už kito vyro, nes pasisūlymų gaunanti "iš visų pusių", ta-

čiau nenorinti to daryti. "Aš jau persena antru kar-tu tekėti," atsako ji vyrams, kurie jai persasi.

Sodo Priežiūra Pa-vasary

Arba kaip kovoti su medžių kenkėjais bei ligomis

Lietuviai mėgsta sodus ir sėles. Ypač mėgsta juos mo-terys. Jeigu tik šeimyna turi prie savo namų sklypelį žemės, būtinai nori pasisodinti vaismedžių, kurie pavasa-rį dailiai žydi, per vasarą duoda pavėsio, o rudenį — vaisių.

Reikia tačiau pasakyti, kad Amerikoje sodas ar darželis reikalauja daugiau priežiūros ir darbo, negu Lietuvoje, nes čia daugiau yra kenkėjų ir rodos, dau-giau visokių ligų. Jeigu visų šitų parazitų nuolatos nenai-kinsi, tai naudos iš sodo bus nedaug, o gal ir visai nieko negausi, nes vabalai suės viską. Obuoliai bus sukirmė-je ir niekam netikę.

Massachusetts Žemės U-kio Stoties vedėjas Ray Koon sako, kad užsiauginti prie savo namų obuolių ar kitokių vaisių kainuos daug brangiau, negu jie parsiduo-da rinkoje, nes brangiau kainuos perkant po truputį visokių purkšalų ir įrankių, negu perkant jų iš karto daug dideliems vaisių ukiams.

Sodą reikia purkšti nema-žiau kaip 5 kartus, prade-dant nuo ankstyvo pavasa-rio iki vaisiai nunokės, nes medžius ir vaisius puola vis kitokie kenkėjai ir jie pasi-rodė vis kitokiais laikotar-piais. Iš viso tu priežiūrai eina 5 bangos. Jeigu nuo pirmos atakos sodą apginsi, bet nuo kitų neapsaugosi, tai sodas vistiek bus sunaikintas.

Bet neužtenka žinot, kad sodą reikia purkšti penkis kartus. Reikia da žinoti ir kada tai daryti, nes jeigu aplesiš medžius pervelai, vaisiai galės but jau užkrė-siti ir užaugos pilni kirmėlių.

"Garden Guide" duoda tokį patarimą:

1. Pavasarį, kaip tik obe-lių pumpurai pradeda brink-ti, medžius reikia aplieti bordo mišiniu (Bordeaux Mixture) arba kalkių ir sie-ros mišiniu (Lime and Sul-phur). Tai apsaugos juos nuo daugelio ligų.
2. Prieš pat žiedų atsidar-ymą, medžius reikia aplieti švino druskos skiediniu (ar-senate of lead). Tai sunai-kins mažyčius vikriukus, iš kurių išsivysto minkštos ža-lios kirmėlės ir nuėda iš-sprogusius lapus.
3. Žiedams nukritus, tuo-jau reikia obeles aplieti švi-no druskos skiediniu iš nau-jo, kad sunaikintus kirmėles, kurios ēda vaisius.
4. Praslinkus trim-ketu-riom savaitėm, vėl reikia aplieti obeles tuo pačiu skie-diniu (arsenate of lead). Ir neužtenka tik papurkšti kur ne kur, bet reikia žiūrėti, kad visi lapai, vaisiai ir ša-kų žievė būtų perdėm suša-pinta.
5. Tarp 5 ir 20 liepos die-nų vėl aplieti obeles tuo pa-čiu skiediniu. Tas sunaikins mažutes baltas kirmėlates, kurios įsiknisa į sirpstancius vaisius ir sugadina juos.

Švino druska, angliškai vadinama "arsenate of lead," paprastai parduoda-ma miltelių formoje, popie-riniuose ir audeklinuose maišukuose, po 1 svarą ir daugiau. Jos galima gauti geležų krautuose. Kaina — apie 35 centai už svarą. Ant maišukų yra ir paaiškini-mas, kaip tą druską atskies-ti ir kaip vartoti. Purškimui reikalingas purkštuvus. Bet tai nelengvas darbas ir ge-riau tinka vyrai.

MRS. S. RUTLEDGE

Grazi, šesiu pėdų moteris, Mrs. S. Rutledge pagarsėjo po visą Ameriką dėl jos vy-ro bylos. Jos vyras, Dr. Syd-ney Rutledge, nudurė peiliu tulą Byron Hattman už sa-vo žmonos suvedžiojimą. Dr. Rutledge buvo nuteistas už antro laipsnio žmogus-dystę. Byla ējo Cedar Ra-pids, Ia., teisme.

ROKO PERNICKO AT-MINCIAI

Jau baigiasi metai, kaip Dorchesterj, Bostono prie-miesty, mirė Rokas Perni-ckas, buvęs kitasyk darbštas "Keleivio" skaitytojas ir platintojas. Syki jis buvo net iš "burdo" išvytas, kam skaito ir platina "bedievis-kus" raštus.

Velionis ilgus metus pri-gulėjo prie South Bostono socialistų kuopos ir veikė pažangios vietos lietuvių organizacijose. Kaip darbš-tus, teisingas ir ramaus bu-do žmogus, Pernickas turė-jo visų pasitikėjimą ir viso-se organizacijose, kurioms jis prigulėjo, jis visada bu-vo renkamas įdizininku.

Dabar, kapinių puošimo šventės proga, jo našlė žmo-na atsiuntė "Keleivui" se-kančią liaudies dainelę, ku-rią prašo patalpinti Moterų Skyriuje:

Našlaitės Daina
Nedėlios rytelį
Eisiu ant kapelių —
Eisiu ant kapelių
Nešina gėlelių.

Aukštame kalnely,
Ten mano tėvelis
Karste paguldytas,
Amžiams užmigdytas.

Ant brolielio kapo
Padėsiu rutes,
O ant tetušelio
Baltas lelijėles.

Brolielio kapeli
Laistysiu vandeneliu,
O mielo tėvelio
Gailiom ašarėlem.

M. Pernickienė.

APDOVANOJO SKAUTE

Skaute Valmai Duffield, 19 metų iš Echunga, Pietinėj Australijoje, gavo Amerikos skaučių dovaną už gerą va-dovavimą skaučių grupei.

'Keleivio' Knygos

Atsiminimai ir Mintys,

parašė buvęs Lietuvos prezidentas Dr. Kazys Grinius.
Tai yra stora, 300 puslapių knyga, kurioje buvęs Lietuvos prezidentas, apie senesnių laikų veikėjus ir pa-pasako, kaip daug lankymų ir įdomių nuotykių iš savo patirtimų. Tą kny-gą visi lietuviai turėtų perskaityti. Kaina \$2.00

Dar galima gauti "Keleivio" Kalendorių 1949 metams

Tai yra 96 puslapių knyga su įvai-riais straipsniais ir žiniomis, kurios visiems ir visada yra naudingos. Kaina 50 centų

TIKRA TEISYBĖ APIE SOVIETŲ RUSIJĄ

Arba komunistų diktatura faktų šviesoje. Visi nori žinoti apie Ru-siją. Visiems kyla klausimas kodėl Rusija nesustiprina kitomis valsty-bomis ir kodėl Rusija nenori įsileisti is kitur žmonių pasijūreiti kaip ji tvarkosi? Ar yra Rusijoje laisvė, ar yra demokratija, kokie darbininkų uždarbiai ir ar gali darbininkai iš jų pragyventi? Dabar rusai sako kad Lietuva buk tai yra Rusijos dalis. Rusai dabar Lietuvą valdo, tai kas yra tiesa apie Rusiją tai yra tiesa apie dabartinę Lietuvos padėtį. Ko-čia Lietuvos ateitis gali būti? Atsa-kymus į šiuos klausimus galėsi gau-ti nusipirkęs naują išleistą knyga-96 puslapių didumo. Kaina 50 centų.

DELKO REIKIA ŽMOGUI GERT IR VALGYT?

Valgyti ir gerti reikia dėl to, kad norisi, atsisau negalavojęs žmogus. Bet dėl ko gi norisi? Dėl ko be val-gio žmogus silpsta? Ir delko vienas maistas duoda daugiau spėkų, kitas mažiau? Delko žmogui reikia cuk-raus, druskos ir kitų panašių daly-kų? Kodėl jam reikia riebalų? Ši-tuos klausimus suprasi tiktai iš šios knygtės. Parašė Dr. G-mus. Jos kaina tik 15c

KUNIGŲ CELIBATAS

Ši knygelė parodo, kodėl Romos popiežiaus kunigai nespinauja. Čia išsiskina visa ju bepatygetas istori-ja, jos pasekmės ir doriškas dvasi-skų nupulimas. Šią knygą turėtų perskaityti kiekvienas vyras, tėvas ir jaunaitis, kurie geidžia, kad jų moters, dukters ir mylimosios ne-papulti į tokių kunigų globą. Para-sė kun. G. J. Townsend, D. D., siuveltinio Ferdinanda de Samogita. Kaina 25c

ZEMAITIS RASTAI

Ar žinote, kad Zemaitė buvo vie-na žymiausių lietuvių rasytojų? Ar žinote, kad ji buvo paprasta? Ži-maitė — lietuvių rasytoja, kuri gyveno ukyje ir augino vaikus, kaip tukstantai ir milijonai kitų moterų. O paskui ji ėmė apysakas rašyti. Jos apysakos yra tikras gyvenimas, kurį tukstantai žmonių gyvena, bet Zemaitė pastebėjo daug dalykų, juos kiti nepastebėjo, ir doriškai juos aprašė. Zemaitė yra daug raštų pa-rasiusi Lietuvoje ir Amerikoje. "Ke-leivis" parduoda jos raštus parasy-tus Amerikoje, kada ji čia lankėsi laike pirmojo pasaulinio karo. Tu-se raštuose ji gražiai aprašo, ku-ziai pajaukia ir gražiai pagrin-mus gyvenimo būdą ir mūsų papro-čiai vaikų prieglaudų, kurias Ze-maitė prižiūrėjo. Ją taipgi pavei-klus Zemaitės kartu su Andriumi Bu-leta ir Al. Bulotiene. Bulotas žia-uriai nužudė vokiečiai laike šito ka-ro. Tai didelė knyga, 128 puslapių, su garšiais raštais ir retais paveik-lais. Kaina 60c

PAPARCIO ZIEDAS

Ir keturios kitos apysakos: (1) Neuzsitikintis Vyras; (2) Žydioti Gi-ria; (3) Klaida; (4) Korekta. Jos nurodoma, kaip žmonės paikai tik i visokius prietarus, burtus ir tt. 15c

ANGLISKAI-LIEUVISKAS ŽODYNAS

Dažnas nori pasižiūrėti, kaip tas ar kitas žodis lietuviškai vadinasi. Mes kasdien girdime daug angliškų žodžių, bet dažnai nežinome, kaip tikrai jie lietuviškai vadinasi. Tam reikalingi yra reikalingas geras žo-dynas. Taipgi kas turi giminių Europo-ję ir nori jiems pagelbėti angliškai išmokti, tai geriausiai jiems pa-tarnaus paskaidama žodyna. Tai keturių dydžio, 400 puslapių kny-ga, su ištarimų nurodymais. \$3.00

KURGI VISA TAI NYKSTA?

Kur nyksta visi tie lobiai, kurios žmonės kuria per amžius? Ši įtri-giojanti politinė-ekonominė ir so-cialdemokratų teoretikas Karl Kaut-sky. Kaina 10c

MONOLOGAI IR DEKLAMACIJOS

Šioje knygoje telpa daugybė nau-jų, labai gražių ir įdomių monolo-gų ir deklamacijų. Visokios temos: darbininkškos revoliucionierškos, tautiškos, humoristškos ir laisvama-niškos. Visos skambios, visos gero-s. Tinka visokiems apvaikšiojimams, baliams, koncertams ir t.t. Antra-pagerinta laika. Kaina 25c

DŽIAN BAMBOS SPYCIAI

Ir kitos fonės. Daugiau juokų, ne-gu Amerikoje mumsaino. Šioje kny-goje telpa net 72 "Džian Bambos spyčiai", eilės, pasikalbėjimai, hu-moristški straipsniai ir juokai. Antra-pagerinta laida. Kaina 25c.

SOCIALIZMO TEORIJA

Šis veikalas trumpais ir aiškiais faktais parodo, kaip iki šiol keitėsi draugijos formos, ir kodėl turės bu-ti pakeistas kapitalizmas. Kaina 25c

NIHILISTAI

Tragedija trijuose aktuose. Veika-las perstato nužudymą caro Alek-sandro II. Labai puikus ir nesun-kančio scenoj perstatomas veikalas. Iš viso reikalaujamos 28 ypatos. 25c

AR ROMOS POPIEŽIUS YRA KRISTAUS VIETININKAS?

Parašė kun. M. Valadka. Knyga drąsiai kritikuoja Romos Katalikų bačnyjos autoritetą ir faktais pa-rodo, kad jis nėra joks Kristaus vie-tininkas. 224 pusl. Kaina \$1.25

KOKIUS DIEVUS ŽMONĖS GARBINO SENOVĖJE?

Visokiuose kraštuose žmonės gar-bino įvairius dievus. Dievų garbinimas keitėsi. Kodėl? Kokius dievus garbino mūsų baciai? Kokias žiny-cias jie buvo įsteigę? Kodėl žmonės priejo krikščionybės gadyne? Visus tuos klausimus galėsi atsakyti pa-skaitęs šią knygą. Tai didelio for-mato, 271 puslapių knyga. ... \$1.60

SIELOS BALSAI

Gražios eilės ir dainos. Čia yra sudėtos įvairios lietuviškos dainos apie mūsų tautą, apie šeimyną ir apie darbą. Toji knyga palinksins jus laisvas nuo darbo valandų. In-dėlio formato, 223 puslapių knyga, kurioje yra daug visokių eilių ir di-nų. Kaina \$1.00

SAPNININKAS

Didysis Lietuviškas Sapnininkas su Salemono galva. Išsiskinti visokie sapnai visokiems atsitikimams. Yra 300 puslapių knyga. Kaina \$1.00

JUOZAS STALINAS

Arba, kaip Kaukazo Razbaininkas pasidavė Rusijos diktatoriui. Kaip jis įgijo valdžią ir pasidino savo bu-viusius draugus. Labai didi knyga. Kaina 25c

KODEL AŠ NETIKIU I DIEVĄ?

Išsivamanis čia pasako, kodėl jis negali tikėti. Pima argumentų, ku-rių nesumaišys jokis jėzuitas. 20c

LIEUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos lietuviams. Daug kas iš lietuviško jaunimo nori tinkamai išmokti savo tėvų kalbą, o senimas irgi dažnai nori pagilint savo rastišką lietuvių kaktos žinoi-mą. Šita gramatika yra tinkama vi-siems, kas nori gerai lietuvių kal-bą išmokti. Didelė knyga, 144 pusl. Kaina tik \$1.00

LYTISKOS LIGOS

Ir kaip nuo jų apsaugoti. Parašė Dr. F. Matulaitis. Antra, peržiūre-ta ir papildyta laida. Kaina 25c

TAVO KELIAS I SOCIALIZMĄ.

parašė L. Blumas. Trumpas ir aiš-klus socializmo aiškinimas. 25c.

KAIP SENOVĖS ŽMONĖS PERSISTATYDAVO ŽEMĖ?

Labai įdomus senovės filosofų da-leidimai apie žemės išvaizdą. Pagal daugelį autorių parašė Iksas. Antra knygtelė dalis yra: "Išvėrkštas Mo-kėlas, arba Kaip Atsirado Kalbos". Parašė S. Aleksa. Kaina 10c

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA

Labai įdomi knygtelė šituo svarbiu klausimu. Ją turėtų perskaityti kiek-vienas katalikas ir socialistas. Pa-rašė E. Vandervelde, vertė Vardu-nas. Kaina 10c

TABAKAS

Kaip jis žmonėms kenkia. Liau-kimės rūkė! Pagal A. Apolovą ir daugelį iš gyvenimo patyrimų parašė K. Stiklas. Kaina 25c

"Keleivis", 636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

Mamytė Labai Dėkinga

Mamytės gimtadienio pro-ga užrašiau jai "Keleivį." Ji labai dėkinga ir sako: "Gera mano dukrelė, la-bai gera! Kad visos dukre-lės būtų tokios geros ir sa-vo mamytėms užrašytų 'Ke-leivį.' Aš skaitau naudingus patarimus Moterų Skyriu-je, skaitau kitus įdomius straipsnius ir žinias. Man labai patinka 'Keleivis' — ačiū, dukrelė, ačiū..."

Sesės-dukrelės, kodėl jums taip nedaryti? Už 3 dolerius "Keleivis" kas savaitę lankys jusų ma-mytes per čielus metus! Jos bus dėkingos, kaip yra dėkinga mano mamytė. Adresuokit taip:

Keleivis

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Iš Plataus Pasaulio

Pietų Afrikos Kalba

Pietų Afrikos Unijoj dabartiniu laiku "afrikanderių" ir anglų kalbos yra lygios ir kiekvienas pasirenka, kokioje kalboje jis nori savo vaikus mokyti. Bet dabar nacionalistinė P. Afrikos valdžia siekia įvesti "afrikanderių" kalbą (olandų kalbos tarmę) kaip vyraujančią valstybinę kalbą.

Harry Bridges

Amerikos vyriausybė iškėlė bylą prieš Harry Bridges, laivų krovelių unijos vadą Kalifornijoje. Jis kaltinamas, kad davęs kreivą priesaiką priimdamas Amerikos pilietybę. Jis sakėsi neesantis komunistas, bet valdžia turi įrodymų, kad jis buvo kompartijos narys. H. Bridges yra gimęs Australijoje.

Anglis Anglijoje

Anglijos vyriausybė skelbia, kad Anglijoje atrasta dvejose vietose nauji anglių klodai. Prie Madeley, Staffordshire, rasti klodai, kur galima iškasti ne mažiau, kaip 20 milijonų tonų anglių ir nemažesnės anglių atsargos rastos toje pačioje provincijoje prie Lichfield.

Egipto Tvarka

Egipto vyriausybė nutarė krašte laikyti karo stovį su karo teismais, nes kitaip vyriausybė nesitiki išlaikyti krašte tvarkos. Sakoma, įvairios slaptos, teroristinės organizacijos varo vis smarkesnę propagandą ir valdžia nebegaali susitvarkyti be ypatingų apsaugos priemonių.

Šv. Lauryno Kanalas

Amerikos senatas vėl svarstys Šv. Lauryno kanalo kasmą. Klausimą senate iškėlė Chicago senatorius Scott W. Lucas, kuris mano, kad Didžiuosius ežerus reikia sujungti plačiu vandens keliu su Atlanto vandenynu. Klausimas dėl to kanalo kasmos ir gaminimo elektros jėgos Lauryno upėj senai diskutuojamas.

Ispanijos Planas

Ispanijos vyriausybė išdirbo keturių metų planą ir pasiūlys jį Amerikai. Pagal tą planą Amerika turėtų padėti Ispanijai atstatyti jos ūkį ir duoti paskolos formoje bent 500 milijonų dolerių. Prieš porą savaitių Amerika atsisakė duoti paskolą, bet Ispanija nenustojia vilities čia apsirūpinti kreditais.

Riausės Turkijoje

Istanbulo ir Izmir miestuose Turkijoje minia sukėlė antgraikiškas riaušes po to, kai graikų ir turkų sporto rugtynėse turkai pralaimėjo. Rungtynės įvyko praėjusį penktadienį ir "patriotiška" minia iš piktumo išdaužė visą eilę langų.

Burma Nesaugi

Burmos vyriausybė pradėjo mobilizuoti didesnę armiją, kad galėtų baigti karą su visokiais maistinėmis, ypač su kareniškos sukileliais. Sakoma, Burmai gresia pavojus iš Kinijos, iš kur greitai laiku laukiama komunistų įsiveržimo. Burmoje yra 2 milijonai kinų ateivių.

Kaip Rusijos žmonės mitinasi, galima spėti iš to, kad 1938 metais, kurie Rusijos žmonėms skaitėsi labai geri metai, Rusija turėjo 63 milijonus raguočių, o mažesnę Ameriką su daug mažiau gyventojų tais pačiais metais turėjo 107 milijonus raguočių! Rusija 1938 metais turėjo 30 milijonų galvų kiaulių, o Amerika turėjo 56 milijonus galvų. Tik avių ir ožkų Rusija turėjo daug daugiau, negu Amerika, nes čia statistika rodo tikrai 32 milijonus avių galvų.

Dar vienas įdomus palyginimas prašosi padaromas sąsąjyje su sovietišku "trijų metų planu". Šiais metais Rusija sakosi turinti 58 milijonus raguočių. Iš to skaičiaus kolchozuose yra 24 milijonai galvų, sovchozuose (valstybės dvaruose) yra 4 milijonai galvų; kolchozninkai savo žemės lopiniuose, kuriuos jie gauna iš kolchozų, laiko 19,100,000 galvų galvijų, atskiri darbininkai laiko savo naudojimui 7 milijonų galvų galvijų ir atskiri ūkininkai turi 3,900,000 galvų. Jei sudėti atskirų savininkų galvijus (kolchozninkų, ūkininkų ir darbininkų), tai pasirodys, jos kolektyvinis žemės ūkis nelaiko nė pusės visų Rusijos galvijų. Gyvulių ūkyje kolektyvizacija pasirodo didelis "flop".

K. Esminas

Skaitytojų Balsai

Dear Sir: Enclosed you will find a money order for \$5.50. Renew my Keleivis subscription for a year and half, and the extra dollar is for "Tėvui ant batų". Yours truly

William Gelgota
Detroit, Mich.

Gerbiamą administraciją! Prisiunčiu \$5, bus 3 už Keleivį, 50c už Zematės Raštus, o likusius aukojau Maikio Tėvui ant tabako. Tėvui mano durys visada bus atdaros. Su pagarba

Mrs. D. Intas
Mt. Vernon, N. Y.

Gerbiamieji! Siunčiu penkine, bus Tėvui ant batų, kad galėtų mane lankyti ir prašau prisiųsti kalendorių. Su pagarba

Ben Erush

Easthampton, Mass.

Gerbiamieji! Siunčiu 6 dolerių ir tegu Maikis su Tėvu lanko mūsų bakažėlę per du metus. Su pagarba

J. Bart

Johnston, R. I.

Dear Sir: Enclosed you will find money order for \$5 of which \$3 is payment for a year's subscription of Keleivis, 50c. for "1949 Kalendorius" and the remaining money is for Mike's Father for his tobacco. Your truly

George Mitchell

Amsterdam, N. Y.

Gerbiamieji! Prisiunčiu pinigų už Keleivį metams ir prašau prisiųsti man kalendorių. Siunčiu viso 5 dolerių, todėl kas liks, tai tebus Tėvui ant čebatų. Su pagarba

M. Raulinaitis

Albion, Mich.

Gerbiamą redakciją! Čia rasite 4 dol., už kuriuos atnaujinu mano prenumeratą už Keleivį ant čelių metų. Nors jau esu senas (75 metų), bet nenorėčiau skirtis su Keleiviu, kol pajėgiu dar skaityti. Už 50c atsiųskit kalendorių, o pusę dol. bus Maikio Tėvui ant naujo cibuko. Su didžia pagarba

P. Adomaitis

Worcester, Mass.

VICE-PREZIDENTAS SVEIKINA CLAY

Vice-prezidentas Alben Barkley ir generolas Lucius Clay kalbasi Washingtono po iškilmingo generolo priėmimo sostinėje. Generolas Clay sumaniai vadovavo Amerikos kariškiai vyriausybei Vokietijoje ir pasitraukė iš tos vietos tada, kai Washingtonas nutarė vadovybę Vokietijoje perleisti į civilių prižiūrėtojų rankas.

Laiskai iš Lietuvos

"Darbas labai nuobodus, visai netraukia"

Mūsų laikraščio skaitytojas L. Buinis iš Cambridge, Mass. pridavė mums laišką iš Lietuvos nuo vieno savo kaimyno sumaus. Laiške sakoma:

Gerbiamas nepažįstamas kaimyne! Nuo Tamstos laiško gavome 1949 m. kovo mėn. 31 d. Labai malonu gauti nors menkuką naujienų iš toli nuo mūsų tautiečių lietuvių. Dėkoju jums už laišką ir atmintį.

Labai džiugu, kad Tamstos dar nepamiršote savo gimtojo krašto — Lietuvos. Ant kurio vardo siuntėte. Jau jo nėra, tai yra Baranauško Stanislavo, jūsų draugo. Jis mirė 1948 m. gruodžio mėn. 21 d.

As, kuris šitą laišką rašau, esu Baranauško Stanislavo sunus Bronius. Labai norėčiau susipažinti su jumis ir jūsų sumuni Liongiūnu. Mes galėtume susipažinti tik per laiškus. Tai labai prašyčiau, kad Tamstos atsiųstumet man savo fotografijas. Kai gausiu iš jūsų, tą dą pasiųsiu ir aš savo. As su tinku ir toliau susirašinėti laiškais, jeigu jus nieko neturite prieš.

As gyvenu neblogoi. Pernai baigia gimnaziją, o šiais metais mokytojauju kaime. Darbas labai nuobodus ir visai netraukia manęs. Galvoju kitais metais studijuoti, jeigu leis materialinės aplinkybės.

Man labai įdomu, kas daugiau gyvena pas jus iš Kalnijo kaimo? Kas tas jūsų giminaitis, kurs gyvena minėtoje munitinė? Tai, laukiu laiško su daugybe naujienų. Viso geriausio

B. B.

"Bučiuodami Jums Rankas ir Kojas"

Mūsų laikraščio skaitytojas P. Menkevičius iš Masspeth, L. I., N. Y., prisiuntė mums laišką iš lenkų okupuotos Lietuvos, nuo Punksko, nuo savo giminaičių. I

Lenkija galima pasiūsti be muto visokių daiktų ir pinigų ir giminės gavę paramos iš Amerikos rašo laiškus, kuriame sako:

Brangus broliuk! Sveikiname jus visus drauge, linkėdami jums viso gero jūsų gyvenime. Gavau nuo jūsų laišką, kuris suteikė mums didelį džiaugsmą, kad jus siunčiate mums pinigų. Gegužės 7 jau parėjo ir pinigai, gavome už dolerių lenkiškais pinigais po 400 zlotų už vieną dolerį. Brangus broli, širdingai ačiū, kad tu manęs neužmiršai ir mane senatvėje sušelpai. Negaileju džiaugsmo asarų sulaukyti, kad ir aš galėsiu apsiųsti ir apsiųsti...

Brangus dėde! Mes mažyčiai su mamyte ir tėveliu dėkojame jums už jūsų dovanėles bučiuodami jums rankas ir kojas ir tariame visi širdingai ačiū, ačiū ir kitaip negalėdami jums padėkoti, tai nors melsimės už jūsų sveikatą ir kad gerasis Dievulis jums padėtų jūsų gyvenime. Jeigu butume gavę doleriais, tai būtų buvę po daugiau, kaip po 1,000 zlotų už vieną dolerį, bet valdiškai tai mažai moka. Galima pinigai siųsti apdraustuose laiškuose, tai mums būtų triguba nauda, o taip tai valdžia sunaudoja. Ir dar kartą širdingai dėkojame jums, dėdai, nes ir mums geroji močiutė žadėjo nupirkti po suknelę...

Brangus broliuk! Gegužės 20 bus ekzekvijos Punksko.

ZODYNAS

Angliškai - Lietuviškai ir Lietuviškai - Angliškai
A. LALIO Žodynas
Nauja Laida
2 tomai. 1300 pusl.
KAINA 12 DOLERIŲ
SU APDARAIŠ \$14.00.
Pinigus siųskit su užsakymu:
DR. D. PILKA
546 E. Broadway
South Boston 27, Mass.

AR JUSŲ INKSTAI GERAI DIRBA?

Inkstai pašalina iš organizmo rūgštis ir nereikalingą slaptumą. Jei jie netvarko, nuodinga medžiaga lieka kune ir jūsų kraujyje. Jei turite sunkumo nusišlapinti, jei naktinė dažnai turite keltis, jei galva svaigsta, nugarą skauda, jaučiate nuovargį, jei jus paankiai patinę vartokit

ZOLIŲ ARBATA SANITAS No. 101
Kaina \$1.10 su persiuntimu. Musų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu. Dėl nemokamo aplinkraščio kreipkitės į

SANITAS HERBS
1125 Milwaukee Ave., Chicago 22, Ill. (29)

ko bažnytėlė, daviau 2,500 zlotų ir visi pasimelsime už mirusiųjų sielas. Brangus broliuk, prašome mes jūsų atsiųskite mums, kaip jūsų vaikų vardai ir kurie jau vedę ir tų marčių vardus. Malonu būtų su jais susirašyti. Nes mes jau seni, tai gal jau tuoj baigsime šio gyvenimo vargus, bet mūsų vaikai tai nori ir toliau būti pažintyje ir turėti nors toli už jūrų giminį.

Kai klausėte, kaip gyvena Jurgio J. Šeima, tai jie išvažiuo į Lietuvą, du sunus, vienas jau vedęs išvažiuo, kitas dar ne. Tėvai jau abu mirę, čia gyvena labai vargingai, bet ir ten girdėjome, kad nepagerėjo jų gyvenimas. Kai rašėte, kad, jei galėsit, tai išsiųskit dar drapanų siuntinėlių, tai labai prašytai, jeigu galėtumet, tai nors tokius, kokie jums atlieka arba ką nors iš apsiavimo, nes pas mus labai brangu, o labai esame reikalingi. Šeima didelė, o dapsipirkti neįmanoma ir turū viltį, kad jus mus, brangus giminės, neužmiršit ir toliau.

Dar kartą, broliuk, dėkoju su visa šeima už tavo gerumą, kad tu mus taip sušelpai. Atsiprašome už viską, dovanokite, kas nepatiko laiške ir parašykite mums laišką, kas pas jus naujo ir kaip sveikata. Tuo kart tariame visi sudie ir linkime viso gero...

Pakalbink biznierių pasiskelbti "Keleivyje" pargarsinti savo biznį tarp lietuvių.

TRENTINYS PRAŠO PAGALBOS
Gerasidį lietuvių! Padėk man kaip nors atvykti į Ameriką, bet adresu būvo ir darbo garantijų. Esu 24 metų amžiaus, nevedęs. Adresas: Vytautas Čemarka, 13-a Seligenstadt n. Wu. D. P. Camp, U. S. Zone, Bavaria, Germany.

FARMA PARDAVIMUI
Parsiduoda 186 akrų farma, prie kieto kelio, 3 mylios nuo miesto, trobesiai, elektra, paštas pristatomas, mokyklos busas sustoja prie pat durų. Daugiau žinių suteiksiau laišku. Adresuokite: (22)
Mrs. Z. Adams,
Whitney Point, N. Y.

"CUDEK" MEDICAL MOSTIS

Si nauja "Cudek" mostis yra rekomenduojama gydymui kraujo užkietėjimo ir užsivėmimo. Gydant palieštas vietas reikalinga prie jų pridėti šiltą kompresą, o tik tada užtepti "Cudek" mostį. Per tris dienas sutinimas visiškai pranyks.

Tuo atveju, kai žaizda (dopu) yra labiau rimtos, tai patartina pirmiausia pavaruoti Camomile, o tik po to mostį ir bandą.

"Cudek" mostis yra rekomenduojama skauduliams, išsėrimams ir atsidurusioms opoms. Tokiais atvejais šilti kompresai nėra reikalingi. Vartokite tik "Cudek" mostį. Sustabdo skausmą ir gydo tuo pačiu metu. Vieno mosties užtepimo turi pakakti trims dienoms.

Reumatizmui, sausgėlei (Arthrities) pavartokite karštą kompresą prieš naudojimą mosties.

Pastaba: Kai opos atidaros, naudokite mostį aplink žaizdą. Kaina vieno uncijos bonkos mosties \$1.50. Dvieju uncijų \$2.50.

Cudek mostį galite pirkti pas Antono Lech, 4510 S. California ave., ir pas John Wilkouski, 3907 W. 47th Street. Jei norite gauti daugiau informacijų arba turite kokių klausimų, tai rašykite ir Money Order prisiųskit šiuo adresu: (25)
A. F. SZEJNER CO.,
1539 N. Washtenaw Ave.,
Chicago 22, Ill.

PAIESKOJIMAI

Paieskau Jono Kalinausko arba Kalinausko, kuris prašė 20 metų gyveno Philadelphiaj. Jo sunus Albertas gyvena rytinėje Vokietijoje ir nori susisiekti su tėvu. Kas žino Joną Kalinauską arba jis pats, malonekit parašyti man šiuo adresu: (23)
Anna Schwartz
2231 N. Muttter st.,
Philadelphia, Pa.

Paieskau Jono Bako, Girdejaus, kad jis yra atvykęs iš Vokietijos į Ameriką. Prašau atsisaukti žemiau nurodytu adresu ir pranešti iš kurios vietos Lietuvoje esate kilę, ar ilgai Vokietijoje gyvenote ir praneškite savo adresą. (23)
Joseph Bakas
8404 Jewett ave., Van Dyke, Mich.

Paieskau dėdžių, Vincento ir Stanislavo Mazrimų. Pirmas gyvena Westville, antras Chicagoj, bet adresu neturiu. Prašau dėdžių atsisaukti, arba kas apie juos žino, malonekit man pranešti, už ką busiu labai dėkingas. Rašykite šiuo adresu: (22)
Zenonas Mazrimas,
Box 201, Timmins, Ont., Canada.

APSIVEDIMAI

Paieskau moteries arba merginos apsidvedimo tikslu, arba už darbininkę, kuri myli dirbti prie biznio. Turi but nesenesnė kaip 35 metų. (23)
J. T. Maloney
R. D. 1, Box 269, Pittsain, Pa.

Nasė moteries paieško gyvenimui draugo nuo 50 iki 60 metų amžiaus. Gali but našlys ar suaugęs vaikas, tik ne gyvenantis ir ne girtuoklis. Daugiau žinių apie save suteiksiau laišku. Atsakykma duonit tik į rimtus laiškus. Rašykite šiuo adresu: (22)
E. Ukininkė,
636 Broadway, So. Boston, Mass.

MEDLEVA ZIEVIES

Medleva yra vienas geriausių gyduolių nuo užsienėjusių vidurių užkietėjimo, geriant daug ar mažai, ji nepakenkia sveikatai, ji lengvai liuos uo j a vidurius, stabdo galvos skaudėjimą ir priduoda kunui gyvumo ir skaitumo. Vienas puodukas verdančio vandens ir vienas šaukštukas sutrintos Medlevos Zievių, gerk kada atšals. Medlevos zievės \$1.50 svaras, o už \$1.00 10 uncijų.

Trukžolių šaknis vaistas nuo patrukimo, po krutine skaudėjimo, dieglių, palengvina atkospėjimą, verčia prakaituoti. Trukžolių svaras \$3.00, o už \$1.00 5 uncijos.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

NUO UZSISENĖJUSIŲ. ATVIRU SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos niešit ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir spaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekit LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palengvina jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETIC'S FOOT, sustabdo džiūvimą odoš ir perpyšimą tarpinių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odoš. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvėsių, nū odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežiančių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistines Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskite money orderį: (16-0)
LEGULO, Dept. 2,
4847 W. 14th Street,
CICERO 50, ILL.

JUOZAS STALINAS

— arba —

Kaip Kaukazo Razbaininkas Pasidarė
Rusijos Diktatorium

Tokią brošiūrą yra parašęs J. Pilipauskas, kuris pažysta Staliną nuo jo kudiystės. Čia nušviestas visas Rusijos diktatoriaus gyvenimas: kaip jis rubavo bankus ir kaip jis žudė savo sėbrus. Ne prasimanymai ar šmeižtai, bet istoriniai faktai, su datų, ivetų ir vardų nurodymais.

Paskutiniaisiais laikais plinta gandai, kad Staliną pradėjo esti vėžys. Šiomis dienomis buvo pasklidusi žinia, kad jis jau nebegyvas. Dabar kyla klausimas, kas užims jo vietą, kai giltinė jį nusineš?

Brošiūra didelio formato, gražiais viršeliais, 32 puslapiai grynų faktų, kaina tik 25 cent. Gaunama "Keleivio" knygyne:

KELEIVIS

636 Broadway, South Boston 27, Mass.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausia ir Turtiausia Lietuvių Organizacija Pasaulyje

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$2,500,000.00.

Savo nariams ligoje pašalpą ir pomirtinių apdraudų yra išmokėję arti \$5,000,000.00.

Susivienijimo kuopos randasi visuose didesniuose miestuose Amerikoje ir Kanadoje.

Kiekvienas lietuvis gali apsidrausti nuo \$100.00 iki \$5,000.00.

Ligoje pašalpa sąvartėje \$9.00 ir \$12.00.

Dabar vedamas Susivienijimo 60 metų Jubiliejinis Vajus. Įstojimo nereikia mokėti. Daktarui už egzaminavimą apmoka Susivienijimas.

Tapk Susivienijimo nariu ir prirašyk savo šeimos narius. Kreipkis pas vietinę kuopą arba į Centrą adresuodamas:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St., New York 1, N. Y.

Vietinės Žinios

SUDEGĖ PIKNIKAS

Supleškėjo Chauncy Parko Pastatai Westboro, Mass.

Lietuvai Remti Draugijos piknikas praeitą sekmadienį sudegė. Gaisras iškilo pačioj pikniko pradžioje ir kol svečiai susirinko į pirmą pasavario pikniką, didžioji svetainė, virtuvė ir sandėliai nuėjo pavėjui.

Gaisras kilo iš virtuvės, kur krosnis yra kurenama aliejumi. Kada svetainės prievažda užkūrė krosnį, tai jis nepastebėjo, jog yra išbėgusio aliejaus apie krosnį. Tas aliejus pradėjo degti. Bandymas užgesinti degantį aliejų „namu būdu“ nieko negelbėjo. Ugnis labai greit persimetė į visą virtuvę, iš ten pasiekė bariumį ir greit visa svetainė pradėjo degti. Gaisras kilo gal pusė po pirmos valandos, betainis iki dvejų jau pribuvo policininkų pašaukti gaisrininkai iš Westboro, o prieš 4 valandas visas gaisras pasibaigė, svetainė sudegė iki pamatų, tik viename pastato gale paliko bekvėstantis namo galas.

Zmonių aukų gaisre nebuvo. Svečiai dar tik rinkosi ir apie 200 atvykusiųjų žmonių stovėjo apie savo mašinas. Šeimininkės ir pikniko darbininkai spėjo pabėgti. Tik drg. Vadelio automobilis beveik nesudegė, jis buvo pastatytas prie patėjimo ir bemačiant paskendo dūmuose. Bet drg. Vadelis jį visgi išgelbėjo rizikuodamas pats apsvilti.

Visos gėrimų ir maisto atsargos, nuvežtos į pikniko vietą, sudegė. Ypač triukšmingai degė toniko buteliai, jie sproginėjo, kaip „granatos“ ir baidė norinčius eiti išnešti kiek alaus. Alus degė ramiau ir jo liko dar ir po gaisro. Teko matyti, kaip ištroškusiųjų po gaisro vieną kitą butelį alaus dar išgelbėjo ir perpylė į „savo indą“.

Lietuvai Remti Draugija dėl sudegusio pikniko turi gana daug nuostolių. Ar pavyska ką nors gauti iš draudimo, labai abejojama, nes piknikas nebuvo apdraustas, tiksliai namas. Bet galutinas atsakymas į tą klausimą dar nėra žinomas.

Rep.

Iš Socialdemokratų Susirinkimo

Praeitą šeštadienį LSS 60 kuopa laikė savo narių susirinkimą. Tarpe kitų klausimų buvo aptartas reikalas paremti International Rescue and Relief Committee darbą atitraukiant lietuvių tremtinius į Ameriką. Kuopa iš savo iždo paskyrė \$50 tam reikalui, o iš narių čia pat sukelta dar 50 dolerių. Keli draugai pasiėmė aukų lapus parinkti aukoms. Nutarta kreiptis ir į kitas pažangiasias organizacijas, kad jos dėtųsi prie to reikalo.

Rep.

Šį Sekmadienį BALF-o Piknikas

Vietinis BALF-o skyrius šį sekmadienį, birželio 5 d. rengia didelį išvažiavimą Montelloj, Romuvos darže. Piknikas rengiamas šalpos darbui paremti ir bus labai margas, su dainomis, muzika, šokiais ir kitokiais smagumais. Rengėjai laukia daug svečių į pikniką ir tikisi, kad visuomenė parems jų dirbamą šalpos darbą. Vokietijai vis dar yra tūkstančiai lietuvių, kuriems parama yra reikalinga.

LIETUVAI PAŽINTI PAMOKOS VAIKAMS

Bostono tremtinių ratelis, norėdamas bent dalinai užpildyti lietuviškos mokyklos, tikrąja prasme, trukumą, jau įkūrė nuolatines „Lietuvai pažinti“ pamokas mokyklinio amžiaus vaikams (nuo 5 ligi 10, 11 metų), kurios bus kiekvieną šeštadienį 10 val.—12 val. prieš piet. Geros patalpos gautos nemokamai lietuvių mokykloje prie šv. Petro bažnyčios, W. 5-th st., kleb. kun. F. Virmauskio dėka. Šioms pamokoms vadovauja žinomas Lietuvos valstybės aktorius Henrikas Kačinskis.

Pirmoji pamoka įvyko 28 gegužės. Buvo susirinkęs gražus burys vaikų. Nuo pat pirmos valandos vaikai pamilo savo gerąjį mokytoją, o tėvai buvo nemažiau laimingi tuo, kad jų vaikai geriausiomis priemonėmis galės pažinti savo gimtąjį kraštą, pajusti jo dvasią ir nepamiršti kalbos.

Visos lietuvių šeimos, turinčios lietuviškai kalbančius vaikus, kurioms nebuvo asmeniškai pranešta, kviečiamos nuo šio šeštadienio nepamiršti atvesti savo jaunosios kartos, kurios mes negalime leisti žuti svetur. Ką vaikas gaus mokykliniame amžiuje, tas jam giliai širdyje liks visam gyvenimui.

J. G.

Pp. Minkų RADIO VALANDA NAUJOJ STOTYJ

Nuo ateinančio sekmadienio, birželio 5 d. Lietuvių Radio Korporacijos lietuviška programa bus perduodama iš naujos Bostono stoties, WBMS, 1090 kilociklų. Perdavimo laikas lieka tas pats, nuo 9:30 iki 10:30 ryto, kiekvieną sekmadienį. Nauja stotis yra daug galingesnė ir todėl bus geriau girdima. Senojoje stotyje kartais programos būdavo užglušinamos stiprios kaimyninės stoties.

Naują stotį lengva surasti, ji radio aparatuose yra „apie colį“ tolimo nuo senosios pp. Minkų stoties. Plačiau apie tai prašom žiūrėti „Radio Žiniuose“, šiame puslapyje.

Rep.

Protestonai Susirupino Išvietintais Žmonėmis

Bostono protestonų bažnyčiose praeitą sekmadienį buvo kreipiamasi į parapijonių prašant susirupinti atitraukimu Amerikon daugiausiai išvietintųjų žmonių, pagal DP įstatymą. Protestonų bažnyčių viršininkai sako, kad dabar, iš 80,886 išduotų butų ir darbo garantijų išvietintiems žmonėms, protestonams buvo išduota tik 365 butų ir darbo garantijos. Kitas garantijas gavo žydai ir katalikai. Tuo tarpu išvietintųjų stovyklose yra daug protestonų žmonių, kurie iš savo tautybės žmonių mažai pagalbos tesusilaukia.

10,000 Delegatų Minėjo Prancūzų Šimtmetį N. Anglijoj

Worcesteryje praeitą šeštadienį ir sekmadienį buvo didelės Amerikos prancūzų iškilmės, dalyvaujant 10,000 delegatų iš įvairių prancūzų kolonijų Naujojoje Anglijoj. Prancūzai minėjo šimtą metų nuo pirmųjų prancūziškų organizacijų įsikurimo N. Anglijoj. Tos svarbios sukurtuvės buvo paminėtos dainomis, prkalbomis ir pamaldomis.

Tautiečiai, Važiuojam į BALF Gegužinę! Sekmadienį, Birželio-June 5

Romuvos Parke, Brockton, Mass

Pradžią 1 Valandą Popiet.

JAU ATVYKO 5000 LIETUVIŲ

Lietuvių imigracija vyksta sparčiai. Vien tik per gegužės mėnesį atplaukė 13 laivų ir 1 lėktuvas, kurie atvežė 2174 lietuvius. Iš viso pagal D. P. aktą atvažiavo 5,000 lietuvių. Laivų „General Muir“ š. m. birželio 2 d. iš Bostono kaip tik atplaukia 5,000-tasis lietuvis Justinas Siugžda, kurs vyksta į Brooklyn, N. Y.

Jau turinčių garantijas lietuvių skaičius mažėja, o tuo tarpu yra dar daug lietuvių laukiančių kvietimų. Tai sukrusime visi lietuvi, nepraleiskime retai pasitaikančios progos savo tautiečiams atvykti į Ameriką. Pildykite skubiai garantijas ir kvieskite tremtinius. Neatidėliokite gero darbo rytdienai.

Šia proga kreipiamės į visus tremtinius kviesdami bendrą darbą. Jus geriau negu amerikiečiai pažįstate tremties vargus, todėl parpinkite ir savo draugams ir pažįstamiems reikalingas garantijas, kad ir jų vargai greičiau pasibaigtų.

Mūsų obalsis šiandieną yra: Gelbėkime vieni kitus.

„General Muir“ laivą, kuris apie birželio 2 d. atplaukia į Bostoną, atvyksta 77 lietuvių šeimynos. Atvyksta:

Abramavičius Mečys; Philadelphia; Ambrozaitytė Stefa; Arlington, Mass.; Asmontas Leonas; Chicago; Bacevičius Jonas; Detroit; Bacevičius Vytautas; Waterbury; Balenas Kazys; Maspeth, N. Y.; Bartkevičius Petras; Brooklyn; Baulius Gediminas; Worcester; Baužys Stasys; Brockton; Belinis Jonas; Grand Rapids, Mich.; Brazauskas Sabina; Somerville, Mass.; Brazys Vincas; Amsterdam, N. Y.; Burneikis Povilas; Chicago; Čepas Leonardas; Chicago; Čyras Vincas; Worcester; Didžbalis Pijus; Harrison, N. J.; Dragunas Vaclovas; Chicago; Dzvančauskaitė Stefa; Baltimore; Giedraitis Izidorius; Brockton; Gričius Julė; New Orleans, La.; Grigaitis Albinas; Brooklyn; Grinevičius Gediminas; Brooklyn; Hahn Ona; Alden, Pa.; Jagminas Pranas; Chicago; Jakovickas Valerijonas; Chicago; Jančauskas Pranas; Brownsville, Vt.; Juodis Viktoras; Waterbury; Juzėnas Antanas; Detroit; Kairys Feliksas; Chicago; Kavaliauskas Juozas; Chicago; Kekšas Balys; Chicago; Keršis Pranas; Chicago; Kaulinis Leonas; Philadelphia; Kudirka Antanas; Waterbury; Kulbis Antanas; Cambridge, Mass.; Leparskas Bronius; Waterbury; Liunys Antanas; Jersey City, N. J.; Lukšys Ignas; Pittsburgh; Maciejauskas Henrikas; Pittsburgh; Mališauskas Ciprijonas; Boston; Mazuras Antanas; Jamaica Plain, Mass.; Melnikaitis Bronius; Naugatuck, Ct.; Mikalkevičius Vladas; Brooklyn; Natkevičius Jonas; Boston; Nausėdaitė Izabelė; Chicago; Pajėda Albinas; Chicago; Pakalniškis Aleksandras; Chicago; Pakulis Kazimieras; Washington, D. C.; Palubinskas Mečys; Viktoras; Cleveland; Paškevičius Kostas; Waterbury; Peškys Antanas; Chicago; Petrėnas Juozas; New York; Pipirienė Ona; Austinburg, O.; Pliskaitis Augustas; Preston Hollow, N. Y.; Prunskis Vladas; Chicago; Puikunas Algirdas; Chicago; Putna Jonas; Baltimore; Putnytė Emilija; Union, N. J.; Rimšaitis Paulina; Cambridge, Mass.; Seferlis Zigmąs; Chicago; Sendzikaitė Petronėlė; New Orleans, La.; Šeštakauskas Petras; Chicago; Siugžda Justinas; Brooklyn; Špakauskas Pranas; Hartford; Stanaitis Urta; Wallingford, Ct.; Suopys Vytautas; Philadelphia; Sviderskas Petras; Detroit; Tilindis Martynas; Chicago; Trimakas Kęstutis; Elizabeth, N. J.; Tubis Mečys; Brockton; Variakojis Kostas; Dorchester, Mass.; Vitkus Juozas; Waterbury.

BALF Imigr. Komitetas

PADEKA

Daugelį kartų širdingą aciu tariau mano brangiai tetai Mortai Bratėnienei už išrupinimą dokumentų man atvykti į Ameriką, už taip nuosirdų priėmimą ir motinišką rūpinimąsi manimi.

Taip pat širdingiausia padėką noriu pareikšti dėdėms Kazui Vileišiui ir Jonui Bratėnui, o ypač pusėsonei Anėlei Januškevičienei ir jos vyrui Juozui Januškevičiui, kurių dėka ir rūpestiu pasiekiau Ameriką, o čia Amerikoje visa širdimi man padėjusiems tvarkytis, kurtis, darbą surasti ir plačiau Bostoną pažinti.

Kadangi kituo negaliu atsideroti, tad tebuna man leista atsideroti širdingu lietuvišku aciu ir dar kartą aciu.

Antanas Užubalis

8 Reisai Kasdien iki Birželio 7
Su TURF REISAIŠ Kas Utarninkas ir Subata
SUBATOS IDOMYBĖ
Didžiausias Reisų Įvykis Naujojo Anglijoje
THE YANKEE HANDICAP
Pridėta \$25,000. Treigiai-Seneni. Mylia ir Ketvirtadalis
ARKLIAI STOJA 2:00 DOUBLE BAIGIAS 1:40
Įžanga į Grandstand \$1.00 Daug vietos Karams
B. & M. Gatvėkariai ir Busai iki Vietos.

BANKETAS Susipažinimui su Lietuvos Universitetu Profesorium Ignu Končiu

Sandaros Moterų Klubas rengia birželio 4 dieną, šeštadienį, susipažinimo banketą su prof. Ig. Končium Sandaros svetainėje, 124 F st., So. Bostone. Pradžią 6:30 val.

Apie prof. Končiaus atvykimą į Bostoną jau rašėme praėjusios savaitės „Keleivyje“. Susipažinimo bankietė buvė prof. Končiaus studentai ir kaimynai iš Lietuvos pristatys profesorius Bostono lietuviams, kaip veiklių lietuvių visuomenės veikėją ir žurnalistą, kaip žinomą Lietuvos Vytauto Didžiojo Universiteto profesorius ir specialių mokyklų pedagogą, kaip didelį Lietuvos krašto ir žmonių mylėtoją, lietuvių liaudies kultūros tyrinėtoją ir lietuvių liaudies meno rinkėją ir saugotoją. Profesorius Končius buvo bolševikų okupuotą areštuotas ir pasmerktas sušaudyti už patriotinę veiklą, ir tik savo nepaprasto apskrumo ir ištvermingumo dėka išsigelbėjo. Bostono senieji žemaičiai galės išsikabinti su profesorium žemaitiškai, nes p. Končius yra gyvas žemaitis ir labai draugiško, atviro budo žmogus.

Pakvietimai gaunami pas rengėjus iš anksto arba įeinant. Bostono lietuvių kviečiami atsilankyti.

Plėšikai Vis Dar Saugaliau

Šeštadienį ir sekmadienį banditai Bostone nepailsavo, bet dirbo išsijuose. Allstone jie apilpė George Hagopian, stambų restorano savininką ir atėmė iš jo \$2157. Restorano savininką banditai skaudžiai sužeidė ir jis dabar guli ligoninėje. Kituose plėšimuose banditai „pelnę“ virš tūkstančio dolerių.

Vienas plėšikas, kurs dalyvavo G. Hagopian apilpėšime, pakliuvo į policijos rankas. Pas jį rasta kruvinų pinigų kišenė ir jis prisipažino dalyvavęs plėšime ir pažadėjo policijai išduoti savo sėbrus. Tas plėšikas sakė, kad jam, negarbingai paleistam iš armijos, sunku susirasti darbo, o „plėšikavimas yra lengviausias būdas gyventi“, sakė tas jauniklis.

SLA Jaunuolių Komisija Rengia Šokių

SLA antro apskrįčio jaunuolių komisija rengia viešus šokių birželio 18 d. šeštadienį. Šokiai bus New England Mutual Hall, 225 Clarendon st. Bostono mieste, kampa Boylston st. Pradidės 8 val. vakare ir tęsis iki vėlomos. Grieš gera „Shep Wolan“ orkestra. Įžanga \$1.20 vienai ypatai su taksais.

Šitas parengimas bus viena iš geriausių progų jauniems SLA nariams susieti, susipažinti, smagiai pasilinksinti ir įsitraukti bendrajį lietuvišką veikimą. Kviečiami ir senesnieji ateiti ir paraginti jaunuosius atvykti į šį parengimą.

S. C. Budvitis

Birželio įvykių Lietuvoje Minėjimas

Lietuviai tremtiniai Bostone rengia š. m. birželio mėn. 18 d., šeštadienį 7:30 val. vakare minėjimą-susirinkimą liudniesiems birželio mėn. įvykiams Lietuvoje prisiminti. Kaip žinome, 1940 metų birželio 15 įsiveržė į Lietuvos Respublikos teritoriją Sov. Sąjungos bolševikų armija, o 1941 m. birželio 14-15 dienomis bolševikai įvykdė pirmuosius masinius lietuvių deportavimus į Sibirą, išveždami užkaluose gyvuliuose vagonuose apie 40 tūkstančių lietuvių moterų ir vyrų, vaikų ir senių. Minėjimo programoje bus žinomo kalbėtojo populiarus pranešimas ir meninė dalis.

Įžanga veltui ir jokios aukos nebus renkamos. Kviečiami atsilankyti visi Bostono lietuvių, seni ir jauni. Vieta bus pranešta vėliau, drauge su smulkesne programa.

Lankėsi Redakcijoje

Praeitą šeštadienį mūsų redakcijoj lankėsi draugai Januška iš Stoughtono su J. Dumbriu, kurs neseniai atvyko iš Vokietijos į Stoughtoną pas Januškus. J. Dumbrys sakė, kad jis Amerikoj neturi nei giminių nei pažįstamų, bet dėka drg. Januškių duotai darbo ir buvo garantijai jis su šeima jau pasiekė Ameriką.

Sandaritės Dėkoja

Sandaros Moterų Klubas dėkoja Dr. D. Pilkai už jo laikytą įdomią paskaitą mūsų klube gegužės 15 d. apie sveikatos saugojimą. Klubas susirinkime narės nutarė išreikšti daktarui širdingą padėką už tai ir reikškę paguldymo, kad klubas daugiau tokių įdomių paskaitų rengtų.

Valdyba

RADIO PROGRAMA

Lietuvių Radio Korp. praneša, kad pradėdant ateinančios nedėlios, June 5-tą, jos programai bus leisti sekmadieniais tuo pačiu laiku 9:30 iki 10:30 val. ryte per kitą stipresnę stotį. Bostono stotis WBMS, 1090 kil. kas nedėlia, kaip ikišiol. Klausykite ateinančios nedėlios programą kuri bus sekanti:

1. Mickey Haborek orkestra.
2. Dainos.
3. Pasaka apie Magdūtę.

Po programui, prašome parašyti mums laiškelį ar atvirutę į naują stotį WBMS, Lith. Program, 216 Tremont st., Boston, Mass. Mes norim žinot, kaip toli šis stotis Jumis pasiekia, ir kokius orkestrus, dainininkus ir dainininkes norit išgirsti, kad galėtumėm juos pakviesti dalyvauti per mūsų programus Jumis palinksint. Aciu.

St. ir Valentina Minkai

Reikalingas Siuvėjas

Darbas Maine'o valstijoje, puikiame Augustos mieste, tarp kalnų ir girių. Atsiskaiti rastu žemiau paduotu adresu. Paaiškinkit, kiek turit patyrimo siuvimo amate. (25)

Jonas Berželionis
184 Water st., Augusta, Me.

APSIDRAUSK NUO LI-GOS IR NELAIMES
Už \$12 per metus gausi li-goje \$25 pašalpos savaitei
Visais insurance reikalais kreipkitės į (nuo35)

BRONIS KONTRIM
598 East Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. SO 8-1761 ir
SO 8-2483

Ar Žinot Kur Ką Gauti!

Mes pranešam, kad turime mūsų krautuvėj visokių mašinų išrandavojimui, kaip tai Floor Sanders, Wall Paper Removers, Boat Sanders ir kitų. Taipgi turime visokių pentų, varnių, sienoms pniegių, plumbing, elektros reikmenų. Pristatymas veltui. Kreipkitės:

Flood Sq. Hardware Co.
A. J. ALEKNA, Prop.
628 E. Broadway, So. Bostone
Tel. SO 8-4148

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4
ir nuo 7 iki 8
546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefona: SOUTH Boston 1230

Tel. SOU 2712 arba BIG 9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS).
Lietuvų Gydotojas ir Chirurgas
Vartoja vėliausios konstrukcijos
X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
Office Tel. SOBoston 8-0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 7-1233 W

Tel. TRObridge 6330

If no answer call Av 2.4026

Dr. John Repshis

LIETUVIŠ GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais:
nuo 10 iki 12 ryto
275 HARVARD STREET
kamp. Inman St., arto Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.

Tel. SOU 2806

DAKTARAS J. L. Pašakarnis

OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakaro
Sereidomis:
Nuo 9 ryto iki 12 dienos
447 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

18 Tremont St., Kimbal Building
Kambarys 205
BOSTON. Telf. Lafayette 2871
arba: Somerset 2044-J
SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTU
IR NERVŲ LIGŲ
Daro Kraujo Patikrinimą
Valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vak. kasdien
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street, South Boston
Pristato toniką, vyną ir visokios rūšies alų baliams, vestuvėms į namus ir sales. (-)
Savininkas:
JUZAS ARLAUSKAS
Telephone: SO 8-3141

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS-TYTOJAI
(Insured Movers)
Perkraustom čia pat ir i tolimas vietas.
Saugi priežiūra, kaina prieinama
326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4618